

Kunnanhallitus

Aika 19.10.2026 klo 16:00 - 18:03

Paikka Elämäjärven Mäntypirtti

Käsittelyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 181	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 182	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 183	Pihtiputaan kunnan talousarvio vuodelle 2027 ja taloussuunnitelma 2028 -2029	5
§ 184	Tarkastuslautakunnan arviointikertomus tilikaudelta 2025	7
§ 185	Pihtiputaan kunnan laaja hyvinvointikertomus- ja suunnitelma 2026-2029	20
§ 186	Pihtiputaan tuulivoimarakentamisen periaatelinjausten päivitys	22
§ 187	Kannonkosken kunnan ja Saarijärven kaupungin liittyminen Pihtiputaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen	36
§ 188	Leader Viisari ry:n hallituksen esitys toiminta-alueen kunnille lisärahoituksesta Leader-toiminnan jatkuvuuden ja vaikuttavuuden turvaamiseksi	40
§ 189	Lausunto Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen talousarvioluonnoksesta vuodelle 2027	42
§ 190	Lausunto Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunnan talousarviosta vuodelle 2027 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2028-2029	44
§ 191	Asiointiliikennekokeilu	46
§ 192	Sopimus maanvuokrasopimuksen/ rakennustontin vuokrasopimuksen jatkamisesta	51
§ 193	Määräalan myynti, Suvantoniemi 601-405-10-32	52
§ 194	Määräalan myynti tilasta Arvola 601-404-54-23	54
§ 195	Äitienpäivän kunniamerkkiesitykset vuodelle 2027	55
§ 196	Kunnanvaltuuston päätösten laillisuus ja täytäntöönpano /28.9.2026	57
§ 197	Lautakuntien pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset	58
§ 198	Tiedoksi menevät asiat	60

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Klo	Lisätiedot
Läsnä	Hiironen Miia	Puheenjohtaja	16:00 - 18:03	
	Nykänen Onni	Varapuheenjohtaja	16:00 - 18:03	
	Kemppainen Heini	Jäsen	16:00 - 18:03	
	Kumpulainen Laura	Jäsen	16:00 - 18:03	
	Murto-perä Samuli	Jäsen	16:00 - 18:03	
	Mattola Tauno	Jäsen	16:00 - 18:03	
	Närhi Sirpa	Jäsen	16:00 - 18:03	
	Parkkonen Kari	Jäsen	16:00 - 18:03	
	Pasanen Tomi	Jäsen	16:00 - 18:03	
	Saastamoinen Ari	Kvalt. puheenjohtaja	16:00 - 18:03	
	Sutinen Tomi	Kvalt. 1. varapuheenjohtaja	16:00 - 18:03	
	Jämsén Reijo	Kvalt. 2. varapuheenjohtaja	16:00 - 18:03	
	Käsmä Ari-Jukka	Talous- ja henkilöstöjohtaja	16:00 - 18:03	§ 183 esittely
	Takkinen Taito	Tekninen johtaja	16:00 - 18:03	§ 186 esittely, läsnä 183 esittelyn ajan
Läsnä etänä	Haapaniemi Henri	Kaavoitusarkkitehti	16:00 - 18:03	§ 186 esittely
Muu	Kinnunen Ari	Esittelijä	16:00 - 18:03	
	Terho Alina	Pöytäkirjanpitäjä	16:00 - 18:03	

Allekirjoitukset Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Miia Hiironen
puheenjohtaja

Alina Terho
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat 181 - 198

Pöytäkirjan tarkastus Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokoukskulun mukaiseksi.

Tomi Pasanen
pöytäkirjantarkastaja

Onni Nykänen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pihti putaan kunnan verkkosivuilla 23.10.2026

Kunnanhallitus

§ 181

19.10.2026

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kunnanhallitus 19.10.2026 § 181

Kuntalain 103 §:n mukaisesti muu toimitella kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Päätösvaltaisuuden toteaa kokouksen puheenjohtaja.

Kunnanhallituksen kokouskutsu ja esityslista on lähetetty 14.10.2026 sähköisesti. Kunnanhallituksen esityslista on samana päivänä asetettu nähtäville myös kunnan yleiseen tietoverkkoon.

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kunnanhallitus

§ 182

19.10.2026

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Kunnanhallitus 19.10.2026 § 182

Kuntalain 107 §:n mukaisesti toimielimen kokouksesta pidetään pöytäkirjaa. Hallintosäännön 153 §:n mukaan pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Lisäksi pöytäkirjan tarkastavat kunnanhallituksen kyseistä pöytäkirjaa varten valitsevat pöytäkirjantarkastajat. Pöytäkirja tulee lain mukaan julkiseksi vasta sen jälkeen, kun se on tarkastettu, allekirjoitettu ja varmennettu.

Päätösehdotus

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Aakkosjärjestyksen mukaan pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat Pasanen Tomi ja Nykänen Onni.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Tomi Pasanen ja Onni Nykänen.

Kunnanhallitus

§ 183

19.10.2026

Pihti putaan kunnan talousarvio vuodelle 2027 ja taloussuunnitelma 2028 -2029

Kunnanhallitus 19.10.2026 § 183
140/02.00.00/2026

Kuntalain 110 § talousarviosta on seuraavanlainen:

"Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntas strategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kuntarakennelaissa tarkoitetun uuden kunnan alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa kuntajaon muutoksen voimaantulosta. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. (21.5.2021/419)

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve kateetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käytötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota."

Talousarvio on pyritty laatimaan kunnanhallituksen antaman talousarvioraamin pohjalta, mutta talousarvio on alijäämäinen -1.268.630 €.

Toimialat pysyivät hyvin omia kustannuksiaan ja tuottoja koskevissa talousarvioraameissa. Talousarvion poikkeama raamista johtuu muun muassa budjetoitujen vuokratuottojen rajusta alenemisesta. TK kiinteistöstä saatavat vuokra laskevat 680.000 €. Vaikka vastaavasti myös kustannuksia on alennettu mahdollisimman paljon, tuottaa kiinteistö tappiota -387.271 €. Vuonna 2025 kiinteistö tuotti voittoa 204.00 €. Kuluvana vuonna kiinteistön voitto on 0 €.

Palvelujen ostoissa teiden kunnossapitoon on varattu normaalin talvikauden kustannukset aurausten ja hiekoitusten suhteen. Talousarvioraamissa oli huomioitu kustannusten kehitys kuluvan vuoden

kulutuksen mukaisesti. Kuluvan vuoden kustannukset tulevat alittumaan talousarvioon nähden noin 200.000 €, mikäli lumet tulevat normaaliin aikaan.

Avustuksissa on varauduttu pitkäaikaistyöttömyydestä johtuviin sakkomaksuihin 100.000 eurolla enemmän kuin kuluvan vuoden budjetissa.

Kuntien vero- ja valtionosuustuloennusteet ovat myös heikentyneet voimakkaasti talousarvioraamin antamisen jälkeen ja heikkeneminen vaikuttaa voimakkaasti kunnan ennustettuun alijäämään. Kuluvaan vuoteen verrattuna verotulot ja valtionosuudet vähenevät lähes 361.000 €.

Kunnan talous ei tällä hetkellä ole täysin tasapainossa, mutta kunnalla ei ole kattamattomia alijäämiä ja edellisiltä tilikausilta kertyneillä ylijäämillä annetaan aikaa talouden sopeuttamiselle.

Kunnan talouden tasapainottamiseksi laadittiin sopeutusohjelmaa, jonka avulla kunnan talous yritetään saadaan ylijäämäiseksi vuoden 2030 loppuun mennessä. Sopeutusohjelman lisäksi TK:n rakennukselle tulee löytää nopeasti uutta käyttöä tai rakennus tulee purkaa vuoden 2027 aikana.

Vuosikate ei kata lainojen lyhennyksiä ja nettoinvestointeja. Kunnan vuosikate on 720.660 € ja se on 43,4 % heikompi kuin vuoden 2026 talousarviossa, pitkäaikaisten lainojen lyhennykset ovat 1,4 milj. € ja nettoinvestoinnit 2.500.000 €. Mikäli talousarvio ja investointiohjelma toteutuvat suunnitellusti, lainakanta kasvaa vuoden 2027 aikana 1.779.340 €.

Oheismateriaali:

- tuloslaskelma 2027

- toimialakohtaiset laskelmat 2027

- investointisuunnitelma

Lisätiedot	talous- ja henkilöstöjohtaja Ari-Jukka Käsmä, 044 4596820, ari-jukka.kasma@pihtipudas.fi
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus ohjeistaa talousarvion 2027 jatkovalmistelua.
Käsittely	Talous- ja henkilöstöjohtaja esitteli asiaa klo 16.43-16.50. Kunnanjohtaja esitteli asiaa klo 16.50-16.51. Tekninen johtaja esitteli asiaa klo 16.52-16.56. Esittelyn jälkeen kunnanhallitus kävi keskustelua.
Päätös	Kunnanhallitus evästi viranhaltijoita talousarvion valmistelussa.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	Talousarvio viranhaltijoiden valmisteluun. Iltakoulu

Tarkastuslautakunta	§ 17	16.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 21	30.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 26	21.5.2026
Kunnanvaltuusto	§ 35	29.6.2026
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	§ 53	8.9.2026
Kunnanhallitus	§ 184	19.10.2026

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus tilikaudelta 2025

Tarkastuslautakunta 16.04.2026 § 17

Tarkastuslautakunta valmistelee tilikauden 2025 arviointikertomusta.

Esittelijä	Puheenjohtaja
Päätösehdotus	Tarkastuslautakunta jatkaa tilikauden 2025 arviointikertomuksen valmistelusta seuraavassa kokouksessa.
Päätös	Hyväksyttiin.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	Siirtyy seuraavaan kokoukseen.

Tarkastuslautakunta 30.04.2026 § 21

Tarkastuslautakunta valmistelee tilikauden 2025 arviointikertomusta.

Esittelijä	Puheenjohtaja
Päätösehdotus	Tarkastuslautakunta jatkaa tilikauden 2025 arviointikertomuksen valmistelusta seuraavassa kokouksessaan.
Päätös	Hyväksyttiin.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto.
Toimenpiteet	Siirtyy seuraavaan kokoukseen.

Tarkastuslautakunta 21.05.2026 § 26

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Liite: Arviointikertomus 2025

Esittelijä	Puheenjohtaja
Päätösehdotus	Tarkastuslautakunta valmistelee ja allekirjoittaa tilikauden 2025 arviointikertomuksen toimitettavaksi kunnanvaltuustolle. Lisäksi tarkastuslautakunta esittää, että kunnanvaltuusto pyytää kunnanhallitusta antamaan selvityksen arviointikertomuksessa esiintuoduista havainnoista, johtopäätöksistä ja suosituksista (tarkastuslautakunnan kannanotto). Selvitys pyydetään antamaan valtuustolle viimeistään lokakuun 2026 loppuun mennessä ja toimittamaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.
Päätös	Hyväksyttiin.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	Kunnanvaltuustoon

Kunnanvaltuusto 29.6.2026 § 35

Tarkastuslautakunta valmisteli ja allekirjoitti arviointikertomuksen vuodelta 2025 kokouksessaan 21.5.2026 § 26. Asia on tuotu kunnanvaltuustoon tarkastuslautakunnan valmistelemana kuntalain 93 §:n mukaisesti.

Oheismateriaali

- Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2025

Lisätiedot	Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja
Esittelijä	Tarkastuslautakunnan ehdotus kunnanvaltuustolle
Päätösehdotus	

Kunnanvaltuusto päättää pyytää kunnanhallitusta antamaan selvityksen arviointikertomuksessa esiintuoduista havainnoista, johtopäätöksistä ja suosituksista (tarkastuslautakunnan kannanotto). Selvitys pyydetään antamaan valtuustolle viimeistään lokakuun 2026 loppuun mennessä ja toimittamaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Käsittely	Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja esitteli asiaa klo 18.05-18.14. Lisäksi valtuutetuista puheenvuoroja pitivät Tomi Sutinen, Onni Nykänen ja Samuli Murtoperä. Tomi Sutinen nosti esille, että yrittäjien kuntabarometrin tuloksissa on positiivisia asioita, mutta paljon parannettavaa on. Yritysten rooli positiivisen kuntakuvan luomisessa on suuri, ja kunta toimii mahdollistajana. Sutinen toivoi, että kunnalla olisi paremmat pisteet seuraavassa kuntabarometrissa. Onni Nykänen kiitti tarkastuslautakuntaa hyvin tehdystä työstä ja totesi, että tarkastuslautakunnan huomiot vastaavat pitkälti valtuuston omia näkemyksiä. Hyvinvointialueen palveluverkkopäätöksestä Nykänen totesi, että kunnan oma edunvalvonta petti, ja vaikuttamistyö aloitettiin liian myöhään. Talouden liikkumavara on kapenemaan päin. Nykänen toi esille, että tekninen toimi ja kaavoitus ovat tehostaneet toimintaansa. Lukion kasvanut opiskelijamäärä on ilon aiheena, mutta on kiinnitettävä huomiota siihen, mikä osuus peruskoulun päättäneistä hakee lukioon. Uhkakuvana on yksin jääminen kuntien välisessä lukioyhteistyössä. Elinkeinotyö on Nykäsen mukaan mennyt oikeaan suuntaan, vaikka edistys ei näy pienen
-----------	---

vastaaajamäärän yrittäjäbarometristä. Ympäristölautakunnan toiminnasta Nykänen nosti esille niukan elänlääkintäresurssin. Vuokra-asuntoyhtiöstä Nykänen totesi, että asioissa pitäisi päästä nopeammin eteenpäin. Johtoryhmän työskentely pitäisi Nykäsen mukaan saada tulevaisuuteen suuntautuvaksi sen sijaan, että painopiste olisi rutiiniasioiden käsittelyssä.

Samuli Murtoperä nosti esille, että kunnan toimielinten kokoonpanot muuttuivat vaalivuonna. Rakenteet ovat hyvin kunnossa mm. aktiivisen vanhusneuvoston, vammaisneuvoston ja nuorisovaltuuston kohdalla. Murtoperä totesi, että elinkeinoryhmän tulisi hyödyntää mahdollisuutta kutsua asiantuntijajäseniä kokouksiinsa.

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi tarkastuslautakunnan päätösehdotuksen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: tarkastuslautakunta, tilintarkastaja, lautakunnat, toimialajohtajat, taloustoimisto

Arviointikertomus kunnan verkkosivuille.

Arviointikertomus jatkokäsittelyyn kunnanhallitukseen viimeistään lokakuussa 2026; lausunnot lautakunnilta ennen lokakuuta 2026

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 8.9.2026 § 53

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunnan kertomuksessa vuodelle 2025 ei hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tai sivistystoimen osalta ole toiminnan laillisuuteen, tuloksellisuuteen tai tarkoituksenmukaisuuteen liittyviä kysymyksiä sivistystoimelle.

Tarkastuslautakunnan tärkeänä pitämät teemat ovat esillä sivistystoimen päivittäisessä operatiivisessa toiminnassa, vuosittaisissa talousarviotavoitteissa sekä syksyllä 2026 päätöksentekoon tulevassa hyvinvointisuunnitelmassa. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta pitää tarkastuslautakunnan huomioita tärkeinä ja merkitsee ne tiedoksi.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta kiittää tarkastuslautakuntaa siitä, että se on huomionnut sivistystoimen kuntastrategiasta ja hyvinvointisuunnitelmasta johdetut toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2025.

Tarkastuslautakunta on vuoden 2025 arviointikertomuksessaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osalta todennut seuraavaa;

Huolta herättävät vuoden 2025 kouluterveyskyselyn tulokset. Vaikka hienoista parannustakin on luettavissa verrattuna aikaisempiin vuoden 2023 tuloksiin, peruskoulun 8.–9. luokkalaisten henkinen hyvinvointi on maakunnan heikoimpia. Erityisesti tytöt kokevat henkisen jaksamisensa huonoiksi poikia yleisemmin. Näillä ja aikaisemmilla kouluterveyskyselyn tuloksilla on yhteys pihtiputaalaisten nuorten verraten alhaiseen

koulutustasoon ja korkeaan nuorisotyöttömyyteen. Viimeisimmän tilaston mukaan 18–24-vuotiaista nuorista työttömänä on liki 17 %.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että nuorten hyvinvoinnin syrjäytymisen ehkäisyn ja koulutustason parantamiseen panostetaan edelleen poikkihallinnollisesti. Erityisesti nuorisotyön, sivistystoimen, työllisyyspalveluiden sekä elinvoimayksikön yhteistyötä tulee vahvistaa ja uusia vaikuttavia toimintamalleja ottaa käyttöön. Nuorisotoimen ja elinvoimayksikön yhteistyön kautta voisi löytyä uusia mahdollisuuksia nuorten työllistymiseen yrityksissä.

Tarkastuslautakunta pitää myönteisenä, että kunnan HYTE-kerroin on parantunut. Lautakunta esittää, että kunnassa pidetään edelleen huolta hyvinvointi- ja terveystiedon ajantasaisuudesta sekä siitä, että sitä hyödynnetään aidosti päätöksenteossa ja palvelujen kehittämisessä.

Tarkastuslautakunta on vuoden 2025 arviointikertomuksessaan sivistystoimen osalta todennut seuraavaa;

Tarkastuslautakunta toteaa, että sivistystoimen toteutuneet kustannukset alittivat talousarvion merkittävästi myös vuonna 2025. Toimintakate toteutui noin 0,409 miljoonaa euroa talousarviota parempana.

Tarkastuslautakunta havainnoi myönteisenä asiana, että Pihtiputaan lukion opiskelijamäärä kasvoi 95 opiskelijaan ja lukion vetovoimaa vahvistettiin edelleen muun muassa uuden kyberturvallisuuslinjan valmistelulla. Lautakunta pitää kuitenkin edelleen tärkeänä, että kunnan oman perusopetuksen päättävien oppilaiden hakeutumista lukioon seurataan ja lukion vetovoimaa kehitetään pitkäjänteisesti.

Opetustoimi on onnistunut pääosin hyvin rekrytoinneissaan. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että laadukkaan opetuksen ja monipuolisen lukiotarjonnan taso säilyy myös jatkossa ja että rekrytointiprosesseja yhtenäistetään edelleen.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja henkisen jaksamisen edistämiseen tehtävää työtä jatketaan määrätietoisesti.

*Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan sivistystoimen toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet olennaisilta **osin**.*

Lisätiedot	Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Jutta Hartojoki, puh. 040 620 4611, jutta.hartojoki@pihtipudas.fi
Esittelijä	Sivistys- ja hyvinvointijohtaja
Päätösehdotus	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta antaa vastauksen vuoden 2025 tarkastuskertomukseen ja lähettää sen edelleen kunnanhallitukselle.
Päätös	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta hyväksyi annetun vastauksen vuoden 2025 tarkastuskertomukseen ja lähettää sen edelleen kunnanhallitukselle.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	Pihtiputaan kunnanhallituksen käsittelyyn

Kunnanvaltuusto päätti 29.6.2026 § 35 pyytää kunnanhallitusta laatimaan selvityksen tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin ja johtopäätöksiin siten, että selvitys voidaan käsitellä lokakuun 2026 kunnanvaltuuston kokouksessa.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta on käsitellyt omalta osaltaan arviointikertomusta kokouksessaan 8.9.2026 §53.

Kunnanhallituksen selvitys (luonnos) vuoden 2025 arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin ja johtopäätöksiin

3. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutuminen Tarkastuslautakunnan kannanotto:

"Huolta herättävät vuoden 2025 kouluterveyskyselyn tulokset. Vaikka hienoista parannustakin on luettavissa verrattuna aikaisempiin vuoden 2023 tuloksiin, peruskoulun 8.–9. luokkalaisten henkinen hyvinvointi on maakunnan heikoimpia. Erityisesti tytöt kokevat henkisen jaksamisensa huonoiksi poikia yleisemmin. Näillä ja aikaisemmillä kouluterveyskyselyn tuloksilla on yhteys pihtiputaalaisten nuorten verraten alhaiseen koulutustasoon ja korkeaan nuorisotyöttömyyteen. Viimeisimmän tilaston mukaan 18–24-vuotiaista nuorista työttömänä on liki 17 %.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että nuorten hyvinvoinnin, syrjäytymisen ehkäisyn ja koulutustason parantamiseen panostetaan edelleen poikkihallinnollisesti. Erityisesti nuorisotyön, sivistystoimen, työllisyyspalveluiden sekä elinvoimayksikön yhteistyötä tulee vahvistaa ja uusia vaikuttavia toimintamalleja ottaa käyttöön. Nuorisotoimen ja elinvoimayksikön yhteistyön kautta voisi löytyä uusia mahdollisuuksia nuorten työllistymiseen yrityksissä.

Tarkastuslautakunta pitää myönteisenä, että kunnan HYTE-kerroin on parantunut. Lautakunta esittää, että kunnassa pidetään edelleen huolta hyvinvointi- ja terveystiedon ajantasaisuudesta sekä siitä, että sitä hyödynnetään aidosti päätöksenteossa ja palvelujen kehittämisessä."

Kunnanhallituksen selvitys:

Kunnanhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen.

4.1 Strategiset tavoitteet

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

"Elinvoimatavoitteen saavuttaminen jatkuu edelleen haasteellisena. Kielteisenä asiana lautakunta toteaa, että kunnan työttömyysaste oli vuoden 2025 lopussa 14,6 prosenttia. Väestön määrä väheni edelleen, vaikka vähenemä oli vain 15 asukasta ja Pihtipudas saavutti samanlaisesti niukkaa maan sisäistä muuttovoittoa.

*Tarkastuslautakunta korostaa edelleen, että kunnan veto- ja pitovoiman edistämistä tulee terävöittää ja etsiä luovasti uusia toimintatapoja. Positiivisina toimina lautakunta pitää elinvoimayksikön aktiivista yritys yhteistyötä, Arvolan teollisuusalueen kehittämistä, VT4 Matkailuym-
päristön kehittämishankkeen valmistumista sekä uusia kehittämishankkeita. Näiden rinnalla kunnan tulee kuitenkin edelleen*

vahvistaa vaikuttavaa markkinointia, yritysmuotoista toimintaympäristöä ja aktiivista yhteydenpitoa yrittäjiin.

Kunnan elinvoiman, palvelujen ja talouden turvaaminen edellyttää tavoitteellista ja näkemyksellistä johtamista kaikilla kunnan toiminnan tasoilla ja erityisesti johtoryhmätyöskentelyn suuntaamista kaikkien hallinnonalojen keskeiseen saumattomaan yhteistyöhön kunnan strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Lautakunta korostaa myös henkilöstöjohtamisen ja koko organisaation yhteisen johtamiskulttuurin kehittämistä. Muuttuvassa toimintaympäristössä johtamisen laatu, yhteistyö toimialojen välillä ja henkilöstön sitoutuminen korostuvat entisestään.”

Kunnanhallituksen selvitys:

Kunnanhallitus antaa elinvoimatyöstä seuraavan selvityksen:

Elinvoimayksikkö yhtyy tarkastuslautakunnan arvioon siitä, että kunnan veto- ja pitovoimaa sekä elinvoimatyön vaikuttavuutta on edelleen vahvistettava. Samalla on tärkeää erottaa toisistaan elinvoimayksikön operatiivinen yritys- ja kehittämissä sekä koko kuntaa koskevat strategisen johtamisen, markkinoinnin, resursoinnin ja poikkihallinnollisen yhteistyön kysymykset.

Elinvoima syntyy työpaikkojen ja yritystoiminnan lisäksi muun muassa palveluista, asumisesta, koulutuksesta, maankäytöstä, infrastruktuurista, tapahtumista, viestinnästä ja kunnan toimintakulttuurista. Sen toteuttaminen on siten koko organisaation yhteinen tehtävä.

Työllisyys ja väestökehitys

Vuoden 2025 lopun 14,6 prosentin työttömyysaste oli korkea, ja työttömyyden kasvu on otettava vakavasti. Tilannetta on kuitenkin perusteltua tarkastella myös suhteessa maakunnalliseen työllisyyskehitykseen. Joulukuussa 2025 Pihtiputaan työttömyysaste oli 14,6 prosenttia, kun koko Keski-Suomessa se oli 15,8 prosenttia. Pihtiputaan työttömyysaste oli siten jo arviointivuoden lopussa 1,2 prosenttiyksikköä maakunnan tasoa alempi.

Myös nuorten osalta Pihtiputaan tilanne oli maakunnallista tilannetta suotuisampi. Joulukuussa 2025 Pihtiputaalla oli 27 alle 25-vuotiaasta työtöntä työnhakijaa, mikä vastasi 12,2 prosenttia kaikista kunnan työttömistä työnhakijoista. Koko Keski-Suomessa vastaava osuus oli 14,9 prosenttia. Vuoden 2026 aikana nuorten työttömien määrä on edelleen vähentynyt: elokuussa alle 25-vuotiaita työttömiä oli Pihtiputaalla 19. Heidän osuutensa kaikista työttömistä oli 10,4 prosenttia, kun koko Keski-Suomessa vastaava osuus oli 14,6 prosenttia. Kyse ei ole nuorisotyöttömyysasteesta, vaan työttömien ikärakennetta kuvaavasta vertailusta.

Pihtiputaan suhteellisesti myönteisempi asema on jatkunut myös vuonna 2026, ja samalla työttömyys on vähentynyt. Elokuussa 2026 Pihtiputaalla oli 183 työtöntä työnhakijaa ja työttömien osuus työvoimasta oli 12,2 prosenttia. Koko Keski-Suomessa vastaava osuus oli 14,6 prosenttia. Joulukuuhun 2025 verrattuna työttömien työnhakijoiden määrä oli Pihtiputaalla vähentynyt 222 henkilöstä 183 henkilöön ja työttömyysaste 14,6 prosentista 12,2 prosenttiin.

Erityisenä haasteena Pihtiputaalla on pitkäaikaistyöttömyys. Joulukuussa 2025 pitkäaikaistyöttömiä oli 99. Ongelmaan on puututtu aktiivisesti yhteistyössä Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen kanssa sekä käynnistämällä työkyvyn arviointiprosessi. Sen tavoitteena on selvittää pitkään työttömänä olleiden henkilöiden tosiasiallista työ- ja toimintakykyä sekä pääsääntöisesti mahdollisten eläkeratkaisujen edellytyksiä. Tarkoituksena on, että kukin asiakas ohjautuu työ- ja toimintakykyään vastaavaan palveluun tai ratkaisuun sen sijaan, että pitkäaikaistyöttömyys pitkittyisi tilanteissa, joissa työllistymisen esteenä on esimerkiksi alentunut työkyky.

Pitkäaikaistyöttömien määrä on vuoden 2026 aikana vähentynyt: elokuussa heitä oli 79 eli 20 henkilöä vähemmän kuin vuoden 2025 lopussa. Kehitykseen vaikuttavat useat tekijät, joten muutosta ei voida yksin osoittaa työkyvyn arviointiprosessin vaikutukseksi. Suunta on kuitenkin myönteinen, ja pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen edellyttää edelleen sekä työllistymistä tukevia toimia että työ- ja toimintakyvyn perusteella oikeisiin palveluihin ohjaamista. Tilastojen valossa Pihtiputaan pitkäaikaistyöttömyys näyttää olevan samalla tasolla vastaavan kokoluokan kuntien kanssa. Osa työllisyysalueen kunnista panostaa voimakkaasti omia resursseja työllisyysasioihin. Tällä ei näytä kuitenkaan olevan suurta korrelaatiota panostuksia tekevien kuntien työmarkkinatuen kuntaosuuksiin.

Väestön väheneminen 15 asukkaalla vuonna 2025 oli maltillista, ja samanaikaisesti saavutettu niukka maan sisäinen muuttovoitto on myönteinen signaali. Väestökehitykseen vaikuttaa kuitenkin voimakkaasti luonnollinen väestömuutos. Veto- ja pitovoiman vahvistaminen edellyttää työpaikkojen ja yritystoiminnan rinnalla palvelujen, asumisen, koulutuksen, viihtyisän ympäristön ja kuntakuvan pitkäjänteistä kehittämistä.

Elinvoimayksikön toimenpiteet

Tarkastuslautakunnan myönteisinä esiin nostamia elinvoimatoimia on jatkettu erityisesti yrityspalveluissa, yritysyhteistyössä, sijoittumisen edistämisessä ja kehittämishankkeissa.

Yrityspalveluissa yrittäjille on tarjottu henkilökohtaista palvelua. Yritysten kasvuun, investointeihin ja omistajanvaihdoksiin on tarjottu neuvontaa, verkostoja ja tukea rahoitusmahdollisuuksien hyödyntämiseen. Yrittäjäyhteistyötä ja yhteydenpitoa on kehitetty myös yritystapahtumien, yritysviestinnän ja yrittäjäkyselyn avulla. Vuoden 2025 yrittäjäkyselyn tuloksia hyödynnetään yrityspalvelujen ja yhteydenpidon kehittämisessä ja kohdentamisessa.

Vuonna 2025 Pihtiputaalle perustettiin 17 uutta yritystä ja yksi kevytyritys, kun vuonna 2024 uusia yrityksiä perustettiin 12. Lisäksi toteutui neljä omistajanvaihdosta. Yritysten sijoittumisedellytyksiä on vahvistettu saattamalla Arvolan teollisuusalue valmiiksi sekä kehittämällä yritysten sijoittumispalveluja ja alueiden markkinointia. Samanaikaisesti Rupön alueella edistetään biokaasuun, kiertotalouteen ja teollisiin symbiooseihin perustuvan biokierrätyksen keskittymän syntymistä. Tavoitteena on luoda alueelle uusia investointi- ja sijoittumismahdollisuuksia sekä hyödyntää paikallisia raaka-aineita, sivuvirtoja ja energiaa sekä eri toimijoiden välisiä synergioita.

Elinvoimaa ja elinkeinoelämän uudistumista tuetaan useilla kehittämishankkeilla. Hankkeilla edistetään muun muassa biokaasu- ja kiertotaloutta, uusia investointeja ja yritysten sijoittumista, nuorten

yrittäjyyttä ja osaamista, asumista ja yritysten digi- ja tekoälyvalmiuksia sekä vahvistetaan keskustan elinvoimaisuutta.

Elinvoimatyössä on hyödynnetty aktiivisesti ulkopuolista hankerahoitusta. Käynnissä olevien elinvoimahankkeiden kokonaisvolyymi oli noin 1,52 miljoonaa euroa ja Pihtiputaan kunnan rahoitusosuus noin 99 000 euroa. Ulkopuolisen rahoituksen avulla kunnan omalla rahoituspanoksella on siten saatu käyttöön huomattavasti sitä suurempi kehittämisresurssi.

Elinvoimayksikön käytettävissä olevilla resursseilla toiminnan painopiste on ollut yrityspalveluissa, yritysyhteistyössä, sijoittumisen edistämisessä sekä kehittämishankkeiden valmistelussa ja toteuttamisessa. Kunnan yleisen veto- ja pitovoiman vahvistaminen on tätä laajempi, kaikkia kunnan toimialoja koskeva kokonaisuus.

Markkinointi sekä veto- ja pitovoima

Elinvoimayksikkö pitää tarkastuslautakunnan huomiota vaikuttavan markkinoinnin vahvistamisesta aiheellisena. Elinvoimayksikön tehtävänä on toteuttaa omalla tehtäväalueellaan sijoittumis-, tontti-, toimitila-, hanke- ja yritysviestintää sekä tuottaa näihin liittyviä markkinointisisältöjä.

Koko kunnan pitkäjänteinen veto- ja pitovoimatyö on kuitenkin tätä laajempi kokonaisuus, joka muodostuu muun muassa elinkeinoista ja työpaikoista, palveluista, asumisesta, koulutuksesta, ympäristöstä, kuntakuvasta, viestinnästä ja markkinoinnista. Sen toteuttaminen edellyttää yhteisesti määriteltäviä tavoitteita ja kohderyhmiä, selkeää vastuunjakoa sekä tehtävien edellyttämiä henkilöstö- ja talousresursseja.

Vuonna 2025 elinvoimayksikössä ei ollut erillistä viestintä- tai markkinointitehtävään osoitettua henkilöresurssia eikä talousarviossa pysyvää määrärahaa koko kunnan kuntamarkkinoinnin toteuttamiseen. Elinvoimayksikön vuoden 2025 toimintakate oli noin -190 800 euroa, josta henkilöstökulujen osuus oli noin 169 200 euroa ja palveluostojen noin 20 200 euroa. Palveluostoihin sisältyivät yksikön toiminnan edellyttämät muut ostopalvelut, eikä kyse ollut kuntamarkkinointiin osoitetusta erillisestä määrärahasta.

Resurssitilanne näkyy myös vuoden 2025 toimintasuunnitelman toteumassa. Brändistrategiaan perustuva aktiivinen kuntamarkkinointi, aktiivinen yritysmarkkinointi sekä viestintäsuunnitelman ja kuntamarkkinoinnin organisointi on arvioinnissa merkitty toteutumatta jääneiksi tehtäviksi. Samanaikaisesti elinvoimayksikön käytettävissä olevat resurssit on kohdennettu yrityspalveluihin ja -yhteistyöhön, sijoittumisen edistämiseen sekä kehittämishankkeiden valmisteluun ja toteuttamiseen.

Tarkastuslautakunnan esiin nostaman tavoitteen toteuttaminen edellyttää siten koko kunnan tasolla tehtävää linjausta siitä, miten veto- ja pitovoimatyö sekä kuntamarkkinointi jatkossa organisoidaan, johdetaan, vastuutetaan ja resursoidaan sekä miten toiminnan vaikuttavuutta seurataan.

Viestintä- ja kuntamarkkinointityö nähdään organisaatiossa haasteeksi, mutta tiukentuva taloustilanne ei ole antanut toistaiseksi mahdollisuutta resurssin lisäämiseen.

Yritysmuuntoinen toimintaympäristö ja yhteydenpito yrittäjiin

Vuosien 2024–2025 yrittäjäkyselyjen perusteella varsinaiset yritysneuvontapalvelut ovat saaneet pääosin hyviä arvioita.

Kehittämistarpeita on tunnistettu erityisesti verkostoissa, koulutuksissa, työvoima-asioissa, tiedonkulussa, tasapuolisuuden kokemuksessa sekä kunnan eri palvelujen yhteensovittamisessa.

Myös vuoden 2026 Yrittäjien Kuntabarometrin tulokset ovat pääosin samansuuntaisia aiempien havaintojen kanssa. Tuloksia on kuitenkin syytä tarkastella suuntaa antavina, sillä Pihtiputaan vastaajamäärä oli pieni (n=17; vuonna 2024 n=30). Vuonna 2026 yrityspalvelujen kokonaisarvosana oli 3,06/5 ja yrityspalvelujen tuki yrityksen toiminnan kehittämiseksi 3,13/5. Yrityspalveluista saadun tiedon riittävyyttä koskeva arvio nousi vuoden 2024 tasosta 3,03/5 vuoden 2026 tasolle 3,31/5. Pienen vastaajamäärän vuoksi muutosta on tarkasteltava suuntaa antavana, mutta tulos on myönteinen ja samansuuntainen yritysviestinnän kehittämiseksi tehtyjen toimenpiteiden kanssa.

Yritysmuun toimintaympäristön osalta tuloksissa nousee esiin kehittämistarpeita myös yrityspalveluja laajemmin. Vuoden 2026 Kuntabarometrissa kunnan päätöksenteon yritysälähtöisyyden kokonaisarvosana oli 2,88/5 ja hankintapolitiikan 2,50/5. Päätöksenteon tehokkuutta koskevan kysymyksen keskiarvo oli 2,25/5. Vaikka pienen vastaajamäärän vuoksi yksittäisiin arvosanoihin on suhtauduttava varauksella, tulokset ovat samansuuntaisia aiempien havaintojen kanssa.

Yritysmuun toimintaympäristö muodostuu yrityspalvelujen lisäksi muun muassa maankäytöstä, luvituksista, toimitiloista, hankinnoista, infrastruktuurista, viestinnästä, palveluprosesseista sekä päätöksenteon sujuvuudesta ja ennakoitavuudesta. Sen vahvistaminen edellyttää siten eri toimialojen yhteistyötä, yhteisiä toimintatapoja ja selkeää vastuunjakoa.

Aktiivisen yrittäjäyhteydenpidon vahvistamiselle on myös tunnistettavissa tarve. Vuoden 2026 Kuntabarometrissa väittäjä "Yritykseeni on oltu riittävästi yhteydessä" sai keskiarvon 2,59/5, kun vuonna 2024 vastaava arvio oli 2,87/5. Vastaajamäärien pienuuden vuoksi muutoksesta ei voida tehdä pitkälle meneviä johtopäätöksiä, mutta tulos tukee tarkastuslautakunnan esiin nostamaa tarvetta aktiivisen yritysytäydenpidon kehittämiseen.

Aktiivinen yhteydenpito yrittäjiin on elinvoimayksikön keskeinen tehtävä. Elinvoimayksikön pysyvä työpanos on yhteensä kaksi henkilötyövuotta, joista yksi kohdistuu elinvoimapäällikön laajaan tehtäväkokonaisuuteen ja yksi yrityskehittämiseen. Yrityskehittämisen työpanoksesta noin 40 prosenttia kohdistuu maatilayrityksiin. Hanketyöntekijät ovat määräaikaista ja heidän työpanoksensa on sidottu hankesuunnitelmien mukaisiin tehtäviin, joten hankeresurssi ei lisää pysyvää yritysneuvonnan työpanosta.

Käytettävissä oleva pysyvä yrityskehittämisen työpanos edellyttää yhteydenpidon kohdentamista ja priorisointia. Elinvoimayksikkö jatkaa yritysytäydenpidon systematisointia ja kohdentaa yrityskäyntejä ja muuta yhteydenpitoa erityisesti yritysten kasvu-, investointi-, työvoima- ja omistajanvaihdostilanteisiin sekä hyödyntää yrittäjäkyselyjen palautetta palvelujen kehittämisessä. Yrityskäyntien, säännöllisen seuranta-yhteydenpidon ja yritysytäydenpidon kehittämisprosessien lisääminen nykyisestä edellyttää niiden priorisointia suhteessa muihin tehtäviin tai yrityskehittämiseen käytettävissä olevan työpanoksen vahvistamista.

Yrittäjäbarometrin mukaan eniten parannettavaa näyttää olevan erityisesti hankintatoimissa sekä päätöksenteon yrittäjälähtöisyydessä. Hankintojen osalta hankintapäätöksiä tehdään eniten teknisessä toimessa ja sivistystoimessa. Kehittämiskohteiden tunnistaminen ja niiden esillä pitäminen ovat ensisijaisia keinoja asiantilan parantamiseksi. Jos elinvoimatyön resurssia verrataan elinkeinoyhtiöiden taloudellisiin resursseihin, näyttää Pihtiputaan resurssi olevan kohtuullisella tasolla. Suomen Elinkeino- ja Kehitysyhtiöt SEKES ry:n tilastojen mukaan kuntien kehitysyhtiöiden saama perusrahoitus elinvoimatyöhön on keskimäärin 26 euroa asukasta kohden.

Johtoryhmätyöskentely ja yhteinen johtamiskulttuuri

Tarkastuslautakunnan huomiot tavoitteellisesta ja näkemyksellisestä johtamisesta, johtoryhmätyöskentelyn suuntaamisesta, hallinnonalojen saumattomasta yhteistyöstä, henkilöstöjohtamisesta ja koko organisaation yhteisestä johtamiskulttuurista koskevat kunnan kokonaisjohtamista. Elinvoimayksikön näkökulmasta erityisen keskeistä on, että kunnan strategiset elinvoimatavoitteet toimeenpannaan poikkihallinnollisesti ja että niiden toteuttamiseen liittyvät vastuut, yhteistyö ja seuranta ovat selkeitä.

Kunnan strategisten tavoitteiden toteutumista käydään johtoryhmätyöskentelyssä läpi strategian toimenpidetaulukon avulla. Johtoryhmän jäsenet nostavat johtoryhmän käsittelyyn erityisesti niitä asioita, joita he kokevat hallintoaloja leikkaaviksi.

4.2 Yleistä taloudesta

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

"Tilikauden alijäämä jäi huomattavasti talousarviossa ennakoitua pienemmäksi. Toteutunut alijäämä oli -0,127 miljoonaa euroa, mikä on noin 0,968 miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempi. Merkittävimmät positiiviset talousarviopoikkeamat syntyivät sivistystoimessa ja teknisessä toimessa.

Tarkastuslautakunta korostaa Kuntaliiton ohjeistuksen mukaisesti talousarvion täydellisyysperiaatetta, jonka mukaan talousarvioon on otettava kunnan rahan käyttö ja rahan lähteet kokonaisuudessaan. Tiedossa olevia menoja tai tuloja ei voi jättää talousarviosta pois.

Tarkastuslautakunta on perehtynyt lautakuntien toimialojen eri tehtäväkokonaisuuksien talousarvioihin ja niiden toteutumisiin. Tarkastuslautakunta toteaa, että mitään yksittäistä ali- tai ylibudjetointia ei ilmennyt ja talousarviopoikkeamat, lähinnä positiiviset poikkeamat, koostuivat yksittäisistä tulo- tai menokokonaisuuksista.

Pihtiputaan kunnan hallintosäännössä määrätään, että talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana.

Tarkastuslautakunta painottaa, että myös tiedossa olevat positiiviset talousarviomuutokset ja poikkeamat on vietävä valtuuston päätettäväksi talousarviovuoden aikana, jos sitovuustaso on sitova valtuustoon nähden. Lisäksi lautakunta kiinnittää huomiota siihen, että vuosikate ei kattanut poistoja ja lainakanta kasvoi vuoden aikana."

Kunnanhallituksen selvitys:

Talousarviokauden aikaisiin tulojen ja menojen poikkeamiin kiinnitetään suurempaa huomiota vuoden 2026 aikana ja havaitut selvät poikkeamat tuodaan valtuuston käsiteltäviksi.

4.3. Investoinnit

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

"Investoinneista toteutui valtaosa.

Tulorahoituksen heikkeneminen ja velan kasvu korostavat investointien huolellisen priorisoinnin merkitystä."

Kunnanhallituksen selvitys:

Kunnanhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen.

4.4 Sivistystoimi

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

"Tarkastuslautakunta toteaa, että sivistystoimen toteutuneet kustannukset alittivat talousarvion merkittävästi myös vuonna 2025. Toimintakate toteutui noin 0,409 miljoonaa euroa talousarviota parempana.

Tarkastuslautakunta havainnoi myönteisenä asiana, että Pihtiputaan lukion opiskelijamäärä kasvoi 95 opiskelijaan ja lukion vetovoimaa vahvistettiin edelleen muun muassa uuden kyberturvallisuuslinjan valmistelulla. Lautakunta pitää kuitenkin edelleen tärkeänä, että kunnan oman perusopetuksen päättävien oppilaiden hakeutumisesta lukioon seurataan ja lukion vetovoimaa kehitetään pitkäjänteisesti.

Opetustoimi on onnistunut pääosin hyvin rekrytoinneissaan. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että laadukkaan opetuksen ja monipuolisen lukiotarjonnan taso säilyy myös jatkossa ja että rekrytointiprosesseja yhtenäistetään edelleen.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja henkisen jaksamisen edistämiseen tehtävää työtä jatketaan määrätietoisesti.

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan sivistystoimen toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet olennaisilta osin."

Kunnanhallituksen selvitys:

Kunnanhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen.

4.5 Tekninen toimi

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

"Tarkastuslautakunta korostaa talousarvion täydellisyysperiaatetta, jonka mukaan talousarvioon on otettava toimialan menot ja tulot kokonaisuudessaan mahdollisimman realistisella tavalla. On tärkeää, että kunnan toiminnassa vältytään niin ali- kuin ylibudjetoinnin haitoilta.

Tarkastuslautakunta toteaa, että teknisen toimen toimintamallia, digitalisaatiota ja palvelutasosuunnittelua on kehitetty määrätietoisesti. Tätä työtä on syytä jatkaa edelleen muuttuvassa toimintaympäristössä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tekninen toimi saavutti toiminnalliset tavoitteensa olennaisilta osin."

Kunnanhallituksen selvitys:

Kunnanhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen.

4.6 Ympäristötoimi

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

"Tarkastuslautakunta toteaa myönteisenä asiana ympäristötoimen taloudenpidon ja henkilöstötilanteen pääosin hyvän kehityksen."

Kunnanhallituksen selvitys:

Kunnanhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen.

5. Henkilöstö

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

"Tarkastuslautakunta toteaa myönteisenä asiana, että henkilöstön tilanne vaikuttaa tilinpäätöksen perusteella kokonaisuutena hyvältä.

Huolestuttavana asiana on kuitenkin se, että sairauspoissaolojen määrän todetaan nousseen hieman vuonna 2025. Pihtiputaan kunnassa voidaan sairauspoissaolojen laskennalliseksi kustannukseksi arvioida tilikautena 2025 yhteensä noin 0,957 miljoona euroa (2733 päivää x 350 euroa).

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että vuoden 2025 henkilöstöraportin tiedot hyödynnetään täysimääräisesti johtamisen, työhyvinvoinnin ja työkyvyn tukemisen kehittämisessä.

Edelleen lautakunta edellyttää kunnan johdolta työnantajana toimia, esimerkiksi työyhteisön kehittämistä ja johtamisen parantamista, jotta sairauspoissaolojen määrä saadaan pidettyä hallinnassa ja henkilöstön työhyvinvointi turvattua."

Kunnanhallituksen selvitys:

Työnantaja yhteistyössä työterveyshuollon kanssa järjestää säännöllisesti työyhteisön toimivuuteen liittyviä kyselyjä, joiden tuloksia hyödynnetään esimerkiksi koulutuksia järjestettäessä. Kyselyt toimivat myös apuna suunniteltaessa ennaltaehkäiseviä toimia sairauspoissaolojen vähentämiseksi. Työtyytyväisyyskysely on toteutettu vuoden 2026 syksyllä.

6. Kuntakonsernille asetujen tavoitteiden toteutuminen ja omistajaohjaus

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

"Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että Kiinteistö Oy Pihtiputaan Vuokra-asuntojen käyttöasteen, asuntokannan kehittämisen ja uusien asumiskonseptien etenemistä seurataan aktiivisesti.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että Kiinteistö Oy Pihtiputaan Vuokra-asuntojen ja Pihtiputaan kunnan välille luodaan säännöllinen keskusteluyhteys ja että kunnanhallitus huolehtii pitkäjänteisestä omistajaohjauksesta sekä yhtiön toiminnan kehittämissuunnitelmasta."

"Tarkastuslautakunta kehottaa yhtiötä varmistumaan Pihtiputaan Lämpö ja Vesi Oy:n kaukolämpöliiketoiminnan taloudellisesta kannattavuudesta jatkossa.

Tarkastuslautakunta kehottaa yhtiötä raportoimaan kunnan tilinpäätösasiakirjassa riittävät tiedot vesihuollon ja kaukolämpöliiketoiminnan taloudellisesta tilanteesta, tehokkuudesta ja kannattavuudesta."

"Tarkastuslautakunta suosittelee Kiinteistö Oy Niemenharjua ja kuntaa yhtiön omistajana aktiivisesti etsimään ratkaisun yhtiön taloudellisen tilanteen vakiinnuttamiseksi taloudellisesti kestäväällä ja kannattavalla tavalla."

Kunnanhallituksen selvitys:

Tarkastuslautakunnan esiin nostamaan keskusteluyhteyden parantamiseen on kiinnitetty huomiota.

Pihtiputaan Vuokra-asunnot Oy:tä on kehoitettu omistajaohjauksen keinoin harkitsemaan huonokuntoisten ja pienellä käyttöasteella olevien rivitalokiinteistöjen purkamista. Yhtiöllä on valmistelussa rivitalokiinteistöjen purkaminen. Purkamisten toteuttaminen on venynyt, koska urakkaa on jouduttu kilpailuttamaan uudelleen. Toimenpiteellä pyritään nostamaan asuntojen käyttöastetta. Purkuasia on tulossa vielä valtuuston käsittelyyn siinä vaiheessa, kun purkamisen kustannukset ovat tarkentuneet uudelleen kilpailutuksessa.

Pihtiputaan Lämpö ja Vesi Oy on tehnyt päätöksen hintojen korottamisesta kaukolämpöliiketoiminnassa. Toimenpiteellä pyritään yhtiön toiminnan talouden tasapainottamiseen. Vuoden 2026 osalta näyttää siltä, että kaukolämpötoiminta saadaan jälleen kannattavaksi.

Kiinteistö Oy Niemenharju on viime vuosina pystynyt kohentamaan taloudellista tilannettaan. Kunta jatkaa omistajaohjauksen keinoin yhtiön taloudellisen tilanteen vakiinnuttamista. Tämän yhtiön osalta myönteistä on se, että vuokralaisen tilanne on parantunut ja paikan asiakasmäärä on kasvanut.

Konserniyhtiöiden merkittävimmät talouden tunnusluvut ja mittarit raportoidaan vuoden 2026 tilinpäätöksessä.

Oheismateriaali

- *Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2025*

Lisätiedot	Kunnansihteeri Alina Terho, puh. 044 459 6805, alina.terho@pihtipudas.fi
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää 1. hyväksyä edellä esitetyn luonnoksen kunnanhallituksen selvitykseksi vuoden 2025 arviointikertomuksessa esitettyihin kannanottoihin. 2. esittää kunnanvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi kunnanhallituksen selvityksen vuoden 2025 arviointikertomuksessa esitettyihin kannanottoihin.
Käsittely	Kunnanjohtaja esitteli asiaa klo 17.31. Esittelyn jälkeen kunnanhallitus kävi keskustelua.
Päätös	Hyväksyttiin 1–2.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	Jatkokäsittelyyn valtuustoon 26.10.2026

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta § 54
Kunnanhallitus § 185

8.9.2026
19.10.2026

Pihtiputaan kunnan laaja hyvinvointikertomus- ja suunnitelma 2026-2029

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 8.9.2026 § 54

Hyvinvointisuunnitelman laatiminen perustuu sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislakiin (6 §), jonka mukaan kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin, raportoitava toteutetuista toimenpiteistä ja laadittava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma.

Hyvinvointisuunnitelma on osa kunnan poikkihallinnollista, strategista johtamista ja siihen osallistuvat ja sitoutuvat kunnan kaikki toimialat. Se asettaa selkeät tavoitteet hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi ja määrittelee toimenpiteet, jotka tukevat kuntastrategiaa. Suunnitelma tukee kuntalaisten osallisuutta, toimintakykyä ja elämänlaatua ja ohjaa toimenpiteitä, joilla ehkäistään syrjäytymistä ja vahvistetaan yhteisöllisyyttä.

Hyvinvointikertomuksessa tarkastellaan sitä, miten kuntalaiset voivat ja millaisia muutoksia hyvinvoinnissa on tapahtunut. Hyvinvointisuunnitelmassa puolestaan katsotaan eteenpäin: mitä asioita kunnassa halutaan parantaa ja millä keinoilla tavoitteisiin pyritään. Suunnitelman toteutumista seurataan ja siitä raportoidaan valtuustolle vuosittain.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuuluu kaikille kunnan toimialoille ja näkyy esimerkiksi liikunta-, kulttuuri-, nuoriso- ja vapaa-ajan palveluissa, koulutuksessa, varhaiskasvatuksessa, osallisuuden edistämässä sekä elinympäristön kehittämisessä.

Hyvinvointisuunnitelmaan on sisällytetty lakisääteiset lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sekä ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma.

Hyvinvointisuunnitelman ovat valmistelleet hyvinvointikoordinaattori ja sivistys- ja hyvinvointijohtaja. Sitä on käsitelty vaikuttamistoimielimissä sekä lautakuntien ja vaikuttamistoimielinten yhteisessä työpajassa keväällä 2026. Kunnan johtoryhmä toimii monialaisena hyvinvointityöryhmänä.

Pihtiputaan kunnan hyvinvointisuunnitelmaluonnos on ollut elokuussa kuntalaisten nähtävillä sähköisenä versiona kunnan verkkosivuilla ja paperiversiona kirjastossa.

Lisätiedot

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Jutta Hartojoki, puh. 040 620 4611,
jutta.hartojoki@pihtipudas.fi

Esittelijä

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta hyväksyy hyvinvointisuunnitelman vuosille 2026-2029 ja lähettää sen edelleen kunnanhallitukselle ja valtuustolle.
Käsittely	Teknisenä korjauksena vuosien korjaus "vuosille 2026-2027"
Päätös	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta hyväksyi hyvinvointisuunnitelman vuosille 2026-2029 ja lähettää sen edelleen kunnanhallitukselle ja valtuustolle.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	Pihtiputaan kunnanhallituksen käsittelyyn

Kunnanhallitus 19.10.2026 § 185
135/12.08.00/2026

Sivistyslautakunta on käsitellyt hyvinvointikertomuksen sekä hyvinvointisuunnitelman 2026-2029 8.9.2026 § 54 ja tekninen lautakunta puolestaan [7.10.2026 § 60](#).

Myös vaikuttamistoimielimet ovat käsitelleet asiaa. Vammaisneuvosto on käsitellyt asiaa [3.9.2026 § 9](#), vanhusneuvosto [10.9.2026 § 10](#) ja nuorisovaltuusto [22.9.2026 § 39](#).

Oheismateriaali:

- *Hyvinvointisuunnitelmaluonnos 2025-2029*

Lisätiedot Kunnansihteeri Alina Terho, 044 459 6805, alina.terho@pihtipudas.fi

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se päättää hyväksyä Pihtiputaan kunnan hyvinvointisuunnitelman vuosille 2026–2029.

Käsittely Kunnanhallitus kävi keskustelua.

Päätös Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet Kunnanvaltuuston käsittelyyn 26.10.2026

Kunnanhallitus	§ 140	17.8.2026
Kunnanhallitus	§ 164	21.9.2026
Kunnanvaltuusto	§ 51	28.9.2026
Kunnanhallitus	§ 186	19.10.2026

Pihtiputaan tuulivoimarakentamisen periaatelinjausten päivitys

Kunnanhallitus 17.8.2026 § 140

Pihtiputaan kunnanhallitus hyväksyi 28.6.2021 § 134 Pihtiputaan tuulivoimahankkeiden jatkokehittämisen periaatelinjaukset. Ajan kuluessa on noussut esiin tarve päivittää periaatelinjauksia tuulivoimatuotannosta saatujen kokemusten ja lainsäädäntöön odotettavien muutosten takia.

Pihtiputaan tuulivoimarakentamisen periaatteiden päivittämistä on käsitelty keskusteluasiana kunnanhallituksessa 7.4.2026 ja kunnanvaltuustossa 27.4.2026. Kunnanhallitus antoi teknisen toimen tehtäväksi laatia ehdotuksen uusista periaatelinjauksista, joilla Pihtiputaan potentiaalisia tuulivoimahankkeita voidaan valmistella eteenpäin ja arvioida kaavoitus päätöksen edellytyksiä.

Alueidenkäyttölain (entinen maankäyttö- ja rakennuslaki) kokonaisuudistus on edelleen käynnissä. Uuden alueidenkäyttölain säännökset säilyisivät voimassa olevaan alueidenkäyttölakiin nähden pääosin ennallaan. Lakiin kuitenkin lisättäisiin säännökset tuulivoimalan vähimmäisetäisyydestä asutukseen, joita tällä hetkellä voimassa olevassa laissa ei ole.

Mahdollisesti 1.1.2027 voimaan tulevassa uudessa alueidenkäyttölaissa säädettäisiin tuulivoimaloiden vähimmäisetäisyydestä asutukseen. Tuulivoimalan vähimmäisetäisyyden olemassa oleviin asuinrakennuksiin ja rakentamisluvan saaneisiin sekä voimassa olevassa yleis- tai asemakaavassa osoitettuihin asuinrakennuspaikkoihin olisi oltava 1 250 metriä, jos tuulivoimayleiskaava ei sijoitu maakuntakaavassa osoitetulle tuulivoimaloiden alueelle. Vähimmäisetäisyyttä ei sovellettaisi, jos tuulivoimarakentamista ohjaava yleiskaava sijoittuisi alueelle, jossa on voimassa tuulivoimarakentamista ohjaava yleiskaava tai asemakaava. Vähimmäisetäisyyttä ei sovellettaisi, jos vähintään neljä viidesosaa niistä maanomistajista ja maanvuokraoikeuden haltijoista, joiden omistama asuinrakennus, rakentamisluvan saanut asuinrakennuspaikka tai kaavassa osoitettu asuinrakennuspaikka sijaitsee lähempänä kuin 1 250 metrin etäisyydellä suunnittelusta tuulivoimalasta, antaisi tähän kirjallisen suostumuksensa.

Valtioneuvosto on valmistelemassa lakia käytöstä poistetun maatuulivoimalan purkamisesta ja purkuvakuudesta. Tavoitteena on laatia lainsäädäntöehdotukset tuulivoimaloiden purku- ja ennallistamisvelvoitteen sekä tämän velvoitteen toimeenpanoa turvaavan rahoitusmallin käyttöönotosta.

Uusi alueidenkäyttölaki, laki käytöstä poistetun maatuulivoimalan purkamisesta ja purkuvakuudesta sekä näihin liittyvät lakimuutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2027. Uusi lainsäädäntö on syytä ottaa

huomioon myös Pihtiputaan kunnan tuulivoimarakentamista koskevissa periaatteissa.

Ilosjoen tuulivoimapuiston melupäästö on lähiseudun asukkaiden mukaan ajoittain korkea ja ja melun luonne sellainen että se vaikuttaa asumisviihtyvyyteen. Ilosjoen pohjoisinta tuulivoimalaa lähin vapaa-ajan asuinrakennus sijaitsee voimalasta noin 1,1 km etäisyydellä, ja lähimmät vakituiseen asumiseen käytetyt asuinrakennukset noin 1,5 km etäisyydellä. Vaasan hallinto-oikeus on 18.12.2025 kumonnut Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunnan päätöksen 10.12.2024 § 92, jossa ei käynnistetty hallintopakkomenettelyä eikä edellytetty tuulivoimapuiston ympäristöluvan muuttamista.

Vireillä olevat ja valmistuneet tuulivoimahankkeet

Pihtiputaan kunnassa on vireillä neljä tuulivoimaosayleiskaavaa Varisvuoren, Uusimon, Leppäkankaan ja Kangasjärven alueilla sekä toiminnassa oleva seitsemän voimalan Ilosjoen tuulivoimapuisto. Kettukankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan laatiminen on keskeytetty. Yhteisenä hankealueena Kinnulan kanssa YVA-vaiheessa käsitelty Kettukankaan-Hanhikankaan hanke on edelleen vireillä Kinnulan kunnan alueella Hanhikankaan tuulivoimapuiston nimellä.

Vireillä olevista kaavoitushankkeista pisimmällä on Varisvuoren tuulivoimapuiston osayleiskaava, joka on ehdotuksena nähtävillä heinä-elokuussa 2026. Uusimon tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmisteluaineisto oli nähtävillä keväällä 2026.

Kangasjärven hanke on kolmen kunnan (Pihtipudas, Pyhäjärvi, Keitele) ja kolmen maakunnan (Keski-Suomi, Pohjois-Pohjanmaa, Pohjois-Savo) yhteinen. Yleiskaava laaditaan kuitenkin kussakin kunnassa erillisenä menettelynä. Kangasjärven aluetta ei ole merkitty nykyisen Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 kaavakarttaan tuulivoima-alueena. Yli 10 tuulivoimalan puiston rakentaminen edellyttää maakuntakaavamerkintää.

Kuntarajat ylittävät tuulivoimahankkeet ja kaavoitus

Kuntarajat ylittävällä hankeyhteistyöllä voidaan saada yksittäisten pienten hankkeiden sijaan aikaan riittävän suuria ja todennäköisemmin toteutuvia hankkeita, joilla on enemmän painoarvoa myös kantaverkon ja alemman tason sähkönjakeluverkon kehittämisessä.

Tuulivoimahankkeen ulottuessa kunta- ja maakuntarajan yli, prosessi on vaativampi ja edellyttää myös naapurikuntien ja -maakuntien kuulemistä sekä YVA-menettelyn että kaavan osalta. YVA-menettelystä vastaa toinen maakunnista.

Kuntarajan ylittävissä hankkeissa myös yhteisen tuulivoimayleiskaavan laatiminen on mahdollista. Kunnat voivat antaa yhteisen yleiskaavan laatimisen ja hyväksymisen maakunnan liiton, tehtävään soveltuvan muun kuntayhtymän tai kuntien muun yhteisen toimielimen tehtäväksi.

Pihtiputaan tuulivoimarakentamisen periaatelinjaukset:

1) Tuulivoimaloiden vähimmäisetäisyys asutukseen

Vähintään 250 m korkeiden tuulivoimaloiden vähimmäisetäisyys asutukseen on 1 400 m. Tuulivoimalan korkeutena pidetään tuulivoimalan

roottorin kärjen ylintä pyyhkäisykorkeutta maanpinnasta.
Alueidenkäyttölain (132/1999) 77 a §:n mukaisessa tuulivoimarakentamista ohjaavassa yleiskaavassa osoitettavien alle 250 m korkeiden tuulivoimaloiden etäisyys asutukseen on laissa säädetyn vähimmäisetäisyyden mukainen. Milloin tuulivoimarakentamista ohjaava yleiskaava sijoittuu maakuntakaavassa osoitetulle tuulivoimaloiden alueelle, tuulivoimalan vähimmäisetäisyyttä asutukseen ei kuitenkaan edellytetä.

Yksittäisten rakennuspaikkojen osalta tuulivoimayhtiöillä on mahdollisuus neuvotella niiden tulevasta käytöstä, esimerkiksi käyttötarkoituksen muutoksen hakemisesta.

Viime kädessä tuulivoimaloiden etäisyys asutukseen ratkaistaan melumallinnuksella kaavoituksen yhteydessä.

2) Tuulivoimahankkeiden toteutuksessa noudatettavat suojaetäisyydet

Hankkeiden jatkovalmistelussa on otettava huomioon Keski-Suomen maakuntakaava 2040. Seudullisen ja maakunnallisen tuulivoimapotentialin selvitystä varten laadittiin Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 valmisteluvaiheessa paikkatietopohjainen tuulivoima-analyysi, joka julkaistiin osana luonnosvaiheen aineistoja vuoden 2021 lopulla nimellä Keski-Suomen tuulivoimapotentialin tarkastelu. Karttatarkastelussa huomioitiin ne kohteet ja alueet, jotka olemassa olevan tiedon perusteella eivät sovellu seudullisesti merkittävän tuulivoimatuotannon sijoittamisen alueeksi tai joille tuulivoiman sijoittaminen ei ole muutoin tarkoituksenmukaista. Nämä ovat esimerkiksi luonnon, kulttuuriperinnön tai yhteiskunnan muiden toimintojen, asumisen ja vapaa-ajan, infrastruktuurin ja turvallisuuden kannalta merkittäviä kohteita tai alueita. Lopputuloksena on kartta, joka tarkastelee tuulivoiman sijoittamisen ulkopuolelle rajattuja kohteita tai alueita etäisyyksimäärittelyn avulla ja esittää tarkemman suunnittelun lähtötilanteen eli suunnitteluvaran.

Maakuntakaava 2040:n yhteydessä laaditussa puskuritarkastelussa on eri alueille ja toiminnoille käytetty tiettyjä suojaetäisyyksiä tuulivoimaloihin. Muita paitsi asutukseen jätettäviä suojaetäisyyksiä käytetään myös Pihtiputaan tuulivoimahankkeiden jatkokehittämisen ja kaavoituksen edellytyksiä arvioitaessa. Keski-Suomen maakuntakaava 2040:n tausta-aineistoon kuuluu myös tuulivoimahankkeiden kannalta tärkeä maakotkaselvitys, joka vaikuttaa hankkeiden toteutusedellytyksiin ja laajuuteen.

Taulukko 1. Maakuntakaava 2040:n puskurivyöhykkeet lainmukaisen maakuntakaavan kohteisiin.

Lainvoimaisen maakuntakaavan kohteet:		
Alue / toiminto	Puskurivyöhyke	Peruste
Luonnonsuojelualueet	> 50 ha alueet: 500 m, < 50 ha alueet: 100 m	Luontoarvot
Suojelualueet	> 50 ha alueet: 500 m, < 50 ha alueet: 100 m	
Natura-alueet	SPA: 1 km, SAC: 500 m	Suojeluperusteina linnusto ja luontotyytit. Suojelun

		perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää (LsL 64 §)
Valtakunnallisesti arvokkaat maisema alueet	2 km	Maisema- ja kulttuuriympäristöarvot
Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet	1 km	
Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt	1 km	
UNESCO-kohteet	1 km	Maailmanperintöarvot
Matkailu- ja virkistysalueet	500 m	Matkailu- ja virkistysarvot
Valtatiet ja kantatiet	300 m	Tieliikennelaki
Rataverkko	300 m	Ratalaki
Puolustusvoimien alueet	4 km	Puolustusvoimien tarpeet

Taulukko 2. Maakuntakaava 2040:n puskurivyöhykkeet muihin kohteisiin.

Muita puskurioinnissa huomioituja kohteita:		
Alue / toiminto	Puskurivyöhyke	Peruste
Arvokkaat geologiset muodostumat (100 m)	100 m	Geologiset ja maisemalliset arvot
FINIBA-alueet (1 km)	1 km	Linnustoarvot
Maakunnallisesti tärkeät lintualueet	1 km	
Maakotkien pesäpaikat	nykyisten reviirien pesäpaikat: 4 km vanhat pesäpaikat: 2 km	Uhanalainen laji
Luonnonsuojelualueet (sis. kansallis- ja luonnonpuistot) (valtio, yksityinen, suojeluohjelmat)	> 50 ha alueet: 500 m, < 50 ha alueet: 100 m	Luonto- ja maisema-arvot
Säätutka	5 km	Säätutkan toiminta
Lentoesterajoituspinnat	Lentopaikoille määritellyn mukaan	Lentotoiminta
Kylät (YKR)	1 km	Naapuruussuhdelaki
Taajamat (YKR)	1 km	
Asuin- ja lomarakennukset	1 km	

3) Tuulivoimahankkeiden toteutuksessa noudatettavat melurajat

Tuulivoimalan toiminnasta aiheutuva melupäästön takuuarvon perusteella määritelty laskennallinen melutaso ja valvonnan yhteydessä mitattu melutaso eivät saa ulkona ylittää melulle altistuvalla alueella melun A-taajuuspainotetun keskiäänitason (ekvivalenttitason L_{Aeq}) ohjearvoja. Asutusta koskevat ohjearvot ovat 45 dB päivällä ja 40 dB yöllä. Melurajojen tulee noudattaa valtioneuvoston asetusta tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista (1107/2015).

4) Hankkeiden arviointi osana kunnan tuulivoiman kokonaiskuvaa

Kunta arvioi kutakin hanketta osana valmisteilla olevien tuulivoimahankkeiden kokonaiskuvaa koko kunnan alueella huomioiden myös mahdolliset yli kuntarajojen ulottuvat yhteishankkeet. Mikäli samalla alueella on useita tuulivoimatoimijoita kartoittamassa tuulivoimahankkeen mahdollisuuksia, kunta järjestää yhteisen neuvottelun hankkeen etenemismahdollisuuksista.

Viime kädessä kunta valitsee toimijan, jonka kanssa kaavoituksen käynnistämissopimus laaditaan. Hankkeiden toteutumisesta saattaa edistää se, että neuvotteluja voidaan käydä hankekehittäjien sijasta tai lisäksi tuulivoimapuistojen toteuttajayritysten kanssa.

Tuulivoimahankkeiden toteutuksessa kannustetaan tuulivoimatoimijoita minimoimaan hankkeiden vaikutuksia ja kompensoimaan lähialueen asukkaille ja vapaa-ajan asukkaille aiheutuvia haittoja. Kompensointi ja haittojen minimointi voidaan toteuttaa esimerkiksi noudattamalla ESG-kriteerejä/-tekijöitä (ympäristö-, sosiaalinen ja hallinnollinen vastuu) ja hyödyntämällä parasta saatavilla olevaa tekniikkaa (BAT).

Kunta kiinnittää toiminnassaan huomiota avoimeen tiedottamiseen tuulivoimahankkeista. Myös muita tuulivoimatoimijoita kannustetaan avoimeen tiedottamiseen.

5) Tuulivoima-alueiden laajuus ja sijoittuminen

Riittävä laajuus lisää tuulivoimapuiston toteutumisen todennäköisyyttä ja tuo painoarvoa myös alempaan sähkönjakeluverkkoon liittämiseksi ja kantaverkon kehittämisvaihtoehtoille. Riittävän laajoja hankkeita voidaan saada aikaan myös yhteisillä hankkeilla yli kuntarajojen.

Tavoitteena on monien pienten ja muuta maankäyttöä rajoittavien tuulivoima-alueiden sijaan suunnitella muutamia riittävän laajoja ja mahdollisimman vähän ympäristöhaittoja aiheuttavia tuulivoima-alueita. Teollisen kokoluokan tuulivoimalat tulee toteuttaa usean voimalan kokonaisuuksiin. Muista tuulivoimapuistoista tai teollisesta toiminnasta selvästi irrallisia alle 5 tuulivoimalan tai teholtaan alle 20 MW suuruisia hankkeita ei toteuteta.

Sähkönsiirtolinjat aiheuttavat merkittävät vaikutuksia ja muutoksia luonnonympäristöön ja maisemaan. Etusijalla tuulivoimahankkeista ovat ne, joiden sähkönsiirto on järjestettävissä olemassa oleviin johtokäytäviin ja ne, joissa tuulivoimaloita voidaan sijoittaa olemassa olevan tai tuulivoima-alueesta riippumatta rakennettavan sähkönsiirtoverkon yhteyteen.

Tuulivoimapuistojen sijoittamisessa tulee välttää tilanteita, jossa tuulivoimapuisto sijoittuu näkyvästi kahden kyläalueen väliin tai kyläalue jää useiden tuulivoima-alueen ympäröimäksi siten, että kielteiset vaikutukset ovat merkittäviä. Mikäli kylästä katsottuna yhdessä suunnassa on tuulivoima-alue (rakennettu, luvitettu tai aiemmin vireille tullut) tulee muut tuulivoima-alueet sijoittaa tätä etäämmälle tai vähäistä suurempia vaikutuksia (erityisesti maisema- tai meluvaikutuksia) ei saa aiheutua.

Tuulivoimahankkeita arvioitaessa huomioidaan myös kunnan muut maankäyttötarpeet, kuten luontomatkailun kehittämispotentiaali tai luonnonsuojelualueiden ja kansallispuistojen perustaminen edustavimmilla alueilla.

6) Hankkeiden liittäminen sähköjakeluverkkoon

Ennakkoselvityksiin tulee liittää alustava arvio tuulivoimahankkeen alempaan sähköjakeluverkkoon ja kantaverkkoon liittymisen vaihtoehtoista ja haasteista. Painoarvoa keskusteluihin verkkoyhtiöiden kanssa tuo hankkeiden riittävä laajuus ja vahvan tuulipuistojen toteuttajatahon mukana olo.

7) Alustavat melumallinnukset

Tuulivoimaloiden alustavien melumallinnusten laatiminen katsotaan eduksi jo siinä vaiheessa, kun kaavoituksen edellytyksiä arvioidaan. Tuulivoimalan melumallinnuksen mukainen 40 dB melualue tulee olla kokonaan tuulivoimayleiskaava-alueen sisällä, lukuun ottamatta kuntarajaan rajoittuvia hankkeita.

Suunnittelussa ja toteuttamisessa on lisäksi otettava huomioon ympäristöministeriön ajantasaiset tuulivoimarakentamista koskevat ulkomelutason ohjearvot sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista (545/2015) koskien mm. matalataajuuksien (20–200 Hz) sisämelutasojen toimenpiderajoja.

Kunnan (kuntien) ja tuulivoimatoimijoiden keskinäinen selvitystyö hankkeen edellytyksistä ja reunaehdoista on luottamuksellista mahdolliseen aloitteeseen ja kaavoituspäätökseen asti. Neuvottelut on rinnastettavissa muihin kunnan ja yritysten välisiin neuvotteluihin. Kuntalaisten osallistuminen ja valitusmahdollisuudet toteutuvat hankkeiden YVA-menettelyn ja kaavoituksen yhteydessä. Hankkeisiin nimetään seuranta- ja ohjausryhmät. Lähialueen maanomistajia, asukkaita sekä loma-asukkaita tiedotetaan kirjeitse alueidenkäyttölaissa säädettyä laajemmin.

8) Tuulivoimalan purkaminen ja sijaintipaikan ennallistaminen

Kunta edellyttää, että hanketoimijan tulee huolehtia tuulivoimalan ja sähkönsiirtolinjojen suunnitelmallisesta ja hallitusta purkamisesta ja sijaintipaikan ennallistamisesta tuotannon päättyessä ja varautua ennakoimattomiin tilanteisiin riittävällä purkuvakuudella, rahastolla tai muulla vastaavalla varmistusmenettelyllä, mikäli tuulivoimalan purkamisesta ja voimalan sijaintipaikan ennallistamisesta ei säädetä erityislaeissa. Periaatelinjausten päivityksen laatimishetkellä tuulivoimaloiden rakentamisesta ja purkamisesta ei ole voimassa kattavaa erityislainsäädäntöä. Ilman erityislainsäädäntöä purkamiseen liittyvät oikeudelliset kysymykset ratkaistaan osapuolten välisten sopimusten sekä

yleisen rakentamista, jätehuoltoa ja ympäristönsuojelua koskevan lainsäädännön perusteella.

Oheismateriaali:

- tarkastelua tuulivoimaloiden etäisyydestä asutukseen
- voimassa olevat periaatelinjaukset (kh 28.6.2021)

Lisätiedot

kaavoitusarkkitehti Henri Haapaniemi, p. 040 525 9577,
henri.haapaniemi@pihtipudas.fi

Esittelijä

Päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy Pihtiputaan tuulivoimarakentamisen periaatelinjausten päivityksen edellä esitetyssä muodossa.

Käsittely

Kaavoitusarkkitehti esitteli asiaa klo 17.59-18.10.

Keskustelun aikana Tomi Pasanen esitti, että asia jätetään pöydälle, kunnes valtuustoryhmät ovat käyneet ehdotuksen tuulivoimarakentamisen periaatteista läpi. Periaatteet tuodaan uudestaan päätöksentekoon kunnanhallituksen kokoukseen 21.9.2026.

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti Tomi Pasasen muutosehdotuksen.

Päätös

Asia jätetään pöydälle, kunnes valtuustoryhmät ovat käyneet ehdotuksen tuulivoimarakentamisen periaatteista läpi. Periaatteet tuodaan uudestaan päätöksentekoon kunnanhallituksen kokoukseen 21.9.2026.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Käsittelyyn kunnanhallituksen kokoukseen 21.9.2026

Kunnanhallitus 21.9.2026 § 164

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 17.8.2026 § 140 jättää tuulivoimarakentamisen periaatelinjausten päivitystä koskevan päätöksenteon pöydälle, kunnes valtuustoryhmät ovat käyneet ehdotuksen läpi. Periaatteet tuodaan uudestaan päätöksentekoon kunnanhallituksen kokoukseen 21.9.2026.

Oheismateriaali:

- tarkastelua tuulivoimaloiden etäisyydestä asutukseen
- voimassa olevat periaatelinjaukset (kh 28.6.2021)

Lisätiedot

kaavoitusarkkitehti Henri Haapaniemi, p. 040 525 9577,
henri.haapaniemi@pihtipudas.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy Pihtiputaan tuulivoimarakentamisen periaatelinjausten päivityksen edellä esitetyssä muodossa.

Käsittely

Kaavoitusarkkitehti esitteli asiaa klo 17.40-17.53. Kaavoitusarkkitehti ja tekninen johtaja poistuivat kokouksesta asian esittelyn jälkeen.

Tuulivoimarakentamisen periaatelinjausten kohdat 1-8 käsiteltiin erikseen.

1) Tuulivoimaloiden vähimmäisetäisyys asutukseen

Keskustelun aikana Samuli Murtoperä teki seuraavan muutosehdotuksen:

~~Vähintään 250 m korkeiden Tuulivoimaloiden etäisyys asutukseen ratkaistaan melumallinnuksella kaavoituksen yhteydessä. Pihtiputaalla tuulivoimaloiden vähimmäisetäisyys vakituiseen ja vapaa-ajan asutukseen on kuitenkin vähintään 2000 m. Tuulivoimalan korkeutena pidetään tuulivoimalan roottorin kärjen ylintä pyyhkäisykorkeutta maanpinnasta. Alueidenkäyttölain (132/1999) 77 a §:n mukaisessa tuulivoimarakentamista ohjaavassa yleiskaavassa osoitettavien alle 250 m korkeiden tuulivoimaloiden etäisyys asutukseen on laissa säädetyn vähimmäisetäisyyden mukainen. Milloin tuulivoimarakentamista ohjaava yleiskaava sijoittuu maakuntakaavassa osoitetulle tuulivoimaloiden alueelle, tuulivoimalan vähimmäisetäisyyttä asutukseen ei kuitenkaan edellytetä.~~

Yksittäisten rakennuspaikkojen osalta tuulivoimayhtiöillä on mahdollisuus neuvotella niiden tulevasta käytöstä, esimerkiksi käyttötarkoituksen muutoksen hakemisesta.

Keskustelun aikana Tomi Pasanen teki seuraavan muutosehdotuksen:

~~Vähintään 250 m korkeiden Tuulivoimaloiden etäisyys asutukseen ratkaistaan melumallinnuksella kaavoituksen yhteydessä. Pihtiputaalla tuulivoimaloiden vähimmäisetäisyys vakituiseen ja vapaa-ajan asutukseen on kuitenkin 1 500 m. Tuulivoimalan korkeutena pidetään tuulivoimalan roottorin kärjen ylintä pyyhkäisykorkeutta maanpinnasta. Alueidenkäyttölain (132/1999) 77 a §:n mukaisessa tuulivoimarakentamista ohjaavassa yleiskaavassa osoitettavien alle 250 m korkeiden tuulivoimaloiden etäisyys asutukseen on laissa säädetyn vähimmäisetäisyyden mukainen. Milloin tuulivoimarakentamista ohjaava yleiskaava sijoittuu maakuntakaavassa osoitetulle tuulivoimaloiden alueelle, tuulivoimalan vähimmäisetäisyyttä asutukseen ei kuitenkaan edellytetä.~~

~~Yksittäisten rakennuspaikkojen osalta tuulivoimayhtiöillä on mahdollisuus neuvotella niiden tulevasta käytöstä, esimerkiksi käyttötarkoituksen muutoksen hakemisesta.~~

Kari Parkkonen kannatti Tomi Pasasen muutosehdotusta.

Samuli Murtoperän muutosehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana on annettu kannatettu muutosehdotus. Kokouksessa suoritettiin äänestys, jossa kunnanjohtajan päätösehdotus oli JAA ja Tomi Pasasen muutosehdotus oli EI.

Äänestyksen tuloksena annettiin 3 JAA-ääntä (Heini Kemppainen, Tauno Mattola, Onni Nykänen), 5 EI-ääntä (Miia Hiironen, Laura Kumpulainen, Sirpa Närhi, Kari Parkkonen, Tomi Pasanen) ja 1 tyhjä ääni (Samuli Murto-perä).

Puheenjohtaja totesi, että kohdan 1 osalta kunnanhallitus on hyväksynyt Tomi Pasanen muutos ehdotuksen.

2) Tuulivoimahankkeiden toteutuksessa noudatettavat suojaetäisyydet

Keskustelun aikana Samuli Murto-perä esitti, että kohdan 2 loppuun lisätään seuraava kappale:

Tuulivoimarakentamisessa voimaloiden, akkuvarastojen ja muuntoasemien sijoittelua ei sallita pohjavesialueelle. Pohjavesialueiden muodostumisalue on määritettävä ennen rakentamista. Hankealueelle rakennettava tiestö ja muu rakentaminen tulee suunnitella siten, ettei haitallisia vaikutuksia pohjavesialueisiin ja pohjaveden antoisuuteen aiheudu.

Kari Parkkonen kannatti Samuli Murto-perän muutos ehdotusta.

Kohdan 2 osalta kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti Samuli Murto-perän muutos ehdotuksen.

3) Tuulivoimahankkeiden toteutuksessa noudatettavat melurajat

Keskustelun aikana Samuli Murto-perä teki seuraavan muutos ehdotuksen:

~~Tuulivoimalan toiminnasta aiheutuva melupäästön takuuarvon perusteella määritetty laskennallinen melutaso ja valvonnan yhteydessä mitattu melutaso eivät saa ulkona ylittää melulle altistuvalla alueella melun A-taajuuspainotetun keskiäänitason (ekvivalenttitason L_{Aeq}) ohjearvoja.~~ Asutusta koskevat ohjearvot ovat 45 dB päivällä ja 40 dB yöllä. Melurajojen tulee noudattaa valtioneuvoston asetusta tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista (1107/2015). Asumisterveysasetuksen 545/2015 12§ 3mon tarkoittama 25dB toimenpideraja on huomioitava yhtenä lähiasutuksen sisämelutason ohjearvona. Toimenpideraja 25dB on mallinnettava lähiasutukselle sisätiloihin. Ennen rakennuslupien hyväksymistä tulee melumallinnus tehdä sillä voimalatyypillä ja teholla, joka todellisuudessa voimaloihin on tulossa. Tuulivoimapuiston tuotannon käynnistymisen jälkeen, 1-2 vuoden kuluessa, ympäristövaikutusten seurantaohjelmaan sisällytettävä melumittaus, ja se tulee teettää puolueettomalla melumittajailla tuulivoimapuiston toimijan toimesta. Mittaus tulee tehdä ympäristöhallinnon tuulivoimalamelua koskevien yleisten ohjeiden mukaisesti ja mittaja ja mittaussuunnitelma tulee hyväksyttävä Pihtiputaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella. Jos mittauksilla ja selvityksillä todetaan, että suunniteltavien tuulivoimaloiden toiminnasta aiheutuu naapurussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta rasisusta, tuulivoimaloille tulee hakea ympäristölupa, jos sitä ei vielä ole.

Keskustelun aikana Tomi Pasanen teki seuraavan muutos ehdotuksen:

Tuulivoimalan toiminnasta aiheutuva melupäästön takuuarvon perusteella määritetty laskennallinen melutaso ja valvonnan yhteydessä mitattu melutaso eivät saa ulkona ylittää melulle altistuvalla alueella melun A-taajuuspainotetun keskiäänitason (ekvivalenttitason L_{Aeq}) ohjearvoja. Asutusta koskevat ohjearvot ovat 45 dB päivällä ja 40 dB yöllä. Melurajojen

tulee noudattaa valtioneuvoston asetusta tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista (1107/2015). *Ennen rakennuslupien hyväksymistä tulee melumallinnus tehdä sillä voimalatyypillä ja -teholla, joka todellisuudessa voimaloihin on tulossa.*

Sirpa Närhi kannatti Tomi Pasasen muutosehdotusta.

Samuli Murtooperän muutosehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana on annettu kannatettu muutosehdotus. Kokouksessa suoritettiin äänestys, jossa kunnanjohtajan päätösehdotus oli JAA ja Tomi Pasasen muutosehdotus oli EI.

Äänestyksen tuloksena annettiin 3 JAA-ääntä (Heini Kemppainen, Tauno Mattola, Onni Nykänen) ja 6 EI-ääntä (Miia Hiironen, Laura Kumpulainen, Samuli Murtooperä, Sirpa Närhi, Kari Parkkonen, Tomi Pasanen).

Puheenjohtaja totesi, että kohdan 3 osalta kunnanhallitus on hyväksynyt Tomi Pasasen muutosehdotuksen.

4) Hankkeiden arviointi osana kunnan tuulivoiman kokonaiskuvaa

Keskustelun aikana Samuli Murtooperä teki seuraavan muutosehdotuksen:

Kunta kiinnittää toiminnassaan huomiota avoimeen tiedottamiseen tuulivoimahankkeista. Myös muita tuulivoimatoimijoilta *edellytetään avointa tiedottamista hankkeiden tilanteesta.* kannustetaan avoimeen tiedottamiseen.

Kohdan 4 osalta kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti Samuli Murtooperän muutosehdotuksen.

5) Tuulivoima-alueiden laajuus ja sijoittuminen

Keskustelun pohjalta kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti seuraavan muutoksen kohdan 5 toiseen kappaleeseen: Muista tuulivoimapuistoista tai teollisesta toiminnasta selvästi irrallisia alle 5 tuulivoimalan tai teholtaan alle 20 MW suuruisia hankkeita ei toteuteta, *mikäli se vaarantaa kunnan maankäytölliset tarpeet.*

Lisäksi Samuli Murtooperä ehdotti keskustelun aikana seuraavaa muutosta kohdan 5 neljänteen kappaleeseen: Tuulivoimapuistojen sijoittamisessa tulee välttää tilanteita, jossa tuulivoimapuisto sijoittuu näkyvästi kahden kyläalueen väliin tai kyläalue jää useiden tuulivoima-alueen ympäröimäksi siten, että *viranomaistahojen arvioimat* kielteiset vaikutukset ovat merkittäviä.

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti Samuli Murtooperän muutosehdotuksen kohdan 5 neljänteen kappaleeseen.

6) Hankkeiden liittäminen sähköjakeluverkkoon

Keskustelun aikana Samuli Murtooperä esitti, että kohdan 6 loppuun lisätään seuraava kappale:

Koska tuulivoimapuistoihin liittyvät siirtolinjat rakennetaan yksityisen edun lähtökohdasta, on perusteltua, että sähkönsiirtolinjojen tarvitsemista maa-alueista hanketoimija maksaa maanomistajille kohtuullisen korvauksen.

Pihtiputaan kunta edellyttää, että hanketoimija tarjoaa sähkönsiirtolinjojen vaatimista maa-alueista maanomistajalle ensisijaisesti vastaavaa korvausta kuin varsinaiselta tuulivoimapuistoalueen rakennetulta alueelta. Siirtolinjaksi tuulivoima-alueelta liityntäpisteeseen suositellaan maakaapelointia. Tuulipuistojen välillä olevat siirtolinjat jyvitetään eri toimijoiden kesken.

Tomi Pasanen kannatti Samuli Murtooperän muutosehdotusta.

Kohdan 6 osalta kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti Samuli Murtooperän muutosehdotuksen.

7) Alustavat melumallinnukset

Keskustelun pohjalta kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti seuraavan lisäyksen kohdan 7 ensimmäisen kappaleen loppuun: *Melualueen ylittäessä kuntarajan hanketoimija on velvollinen selvittämään mahdollisen korvausvelvollisuuden kuntarajan molemmin puolin.*

8) Tuulivoimalan purkaminen ja sijaintipaikan ennallistaminen

Kohdan 8 osalta kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.

Kunnanhallituksen ehdotus kunnanvaltuustolle Pihtiputaan tuulivoimarakentamisen periaatelinjauksista esitetään liitteenä.

Päätöskohdan 1 osalta Samuli Murtooperä jätti eriävän mielipiteen, joka esitetään liitteenä.

Tämän asian käsittelyn jälkeen pidettiin kokoustauko klo 19.38-19.53.

Päätös

Kunnanhallituksen ehdotus kunnanvaltuustolle Pihtiputaan tuulivoimarakentamisen periaatelinjauksista esitetään liitteenä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kunnanvaltuuston käsittelyyn 28.9.2026

Kunnanvaltuusto 28.9.2026 § 51

Oheismateriaali:

- tarkastelua tuulivoimaloiden etäisyydestä asutukseen
- voimassa olevat periaatelinjaukset (kh 28.6.2021)
- Pihtiputaan tuulivoimarakentamisen periaatelinjaukset (kunnanhallituksen esitys valtuustolle)

Lisätiedot

kaavoitusarkkitehti Henri Haapaniemi, p. 040 525 9577,
henri.haapaniemi@pihtipudas.fi

Esittelijä

Kunnanhallituksen ehdotus kunnanvaltuustolle

Päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy Pihtiputaan tuulivoimarakentamisen periaatelinjausten päivityksen liitteenä olevan esityksen mukaisesti.

Käsittely	Käsittelyn kuluessa Tomi Sutinen esitti, että asia palautetaan valmisteluun. Asia päätettiin palautetaan valmisteluun yksimielisesti.
Päätös	Asia palautetaan valmisteluun.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	Ote: kaavoitusarkkitehti, tekninen lautakunta

Kunnanhallitus 19.10.2026 § 186
142/10.03.00.00/2026

Kunnanhallituksen 21.9.2026 hyväksymissä tuulivoimarakentamisen periaatelinjauksissa tunnistettiin joitakin puutteita ja ristiriitaisuuksia. Periaatelinjauksiin on tehty korjauksia ja tarkennuksia seuraavasti:

-1. kohta: Tuulivoimaloiden vähimmäisetäisyyttä asutuksesta koskevaan linjaukseen on lisätty maininta että vähimmäisetäisyysvaatimus ei koske voimassa olevia kaavojen mukaista tuulivoimarakentamista.

Perustelu: Vaatimus koskee uusien periaatelinjausten mukaisesti laadittavia kaavoja. Voimassa olevia tuulivoimarakentamista ohjaavia yleis- ja asemakaavoja ei ole mielekästä ryhtyä kumoamaan aiemmista periaatelinjauksista muuttuneen etäisyysvaatimuksen seurauksena, vaikka vaatimus ei täyttyisi.

-2. kohdasta (Tuulivoimahankkeiden toteutuksessa noudatettavat suojaetäisyydet) poistettu maininta pohjavesialueiden muodostumisalueen määrittämisestä ennen rakentamista.

Perustelu: Pohjavesialueet ja pohjaveden muodostumisalueet on määriteltä. Lain vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004) mukaan vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisviranomainen määrittää pohjaveden muodostumisalueen rajan (muodostumisalue) ja uloimman rajan alueelle, jolla on vaikutusta pohjavesimuodostuman veden laatuun tai muodostumiseen (pohjavesialue). Järjestämisviranomainen on Lupa- ja valvontavirasto.

-3. kohta: Tarkennettu vaatimusta melumallinnuksesta.

Perustelu: Voimalatyyppi voi muuttua kaavaprosessin (jonka aikana melumallinnukset tehdään) ja rakentamisen välisenä aikana esimerkiksi tekniikan kehityksen tai voimalamallin markkinoilta poistumisen takia. Kaavoitukseen kuuluva melumallinnus tehdään usein suuremmalla voimalatyypillä, esim. 300 metriä korkealla, kuin joita on sillä hetkellä yleisesti saatavilla. Kaavassa tavallisesti annetaan myös määräys tuulivoimalan enimmäiskorkeudesta.

-5. kohta: Poistettu lause ”mikäli se vaarantaa kunnan maankäytölliset tarpeet”. Tällä poikkeuksella olisi ollut mahdollista toteuttaa pieniä tuulivoimahankkeita (alle 5 tuulivoimalaa tai teho alle 20 MW).

Perustelu: Linjaus olisi ollut ristiriidassa samassa kappaleessa muotoillun periaatteen ”Tavoitteena on monien pienten ja muuta maankäyttöä rajoittavien tuulivoima-alueiden sijaan suunnitella muutamia riittävän laajoja ja mahdollisimman vähän ympäristöhaittoja aiheuttavia tuulivoima-alueita” kanssa. Lisäksi kaavan laadinnan lähtökohtana on kunnan alueidenkäytön erilaisten tavoitteiden yhteensovittaminen, ja siten (muuta) maankäytöllisiä tarpeita vaarantavaa kaavaa ei tulisi ylipäättään laatia.

-5. kohta: Poistettu viittaus viranomaistahojen arvioimien kielteisten vaikutusten merkittävyyteen, jos kyläalue jää näkyvästi tuulivoimapuistojen väliin tai useiden tuulivoima-alueiden ympäröimäksi.

Perustelu: Kunta kaventaa omaa harkintavaltaansa tuulivoima-alueiden sijoittamisessa merkittävästi jos hankkeen keskeyttämiseksi vaikutusten tulisi olla kielteisiä merkittäviä. Maisema-arvoja on alueidenkäyttölain mukaan suojeltava, mutta tästä ei voi suoraan johtaa periaatetta että tavallisen kyläalueen, johon ei liity erityisiä suojeltavia arvoja, näkyvä sijoittuminen tuulivoima-alueiden väliin tai ympäröimäksi olisi sillä tavalla merkittävä kielteinen asia, että kaavoituksesta lausuvien viranomaisten olisi pidettävä sitä merkittävänä kielteisenä.

-6. kohta: Hanketoimijan maanomistajille maksaman korvauksen on perusteltua olla täysi, ei kohtuullinen.

Perustelu: Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 603/1977, lunastuslaki, edellyttää lunastuksessa maksettavan kohteenkorvauksen olevan täysi 25 prosentilla korotettuna. Maanomistajalle maksettavan korvauksen ei tulisi olla lunastuslaissa säädettyä vähäisempi. Maanomistajalle maksettava sopimukseen perustuva korvaus on kuitenkin osapuolten välinen yksityisoikeudellinen asia, eikä kunta voi siihen vaikuttaa.

-6. kohta: Poistettu lause ”Tuulipuistojen välillä olevat siirtolinjat jyvitetään eri toimijoiden kesken”.

Perustelu: Siirtolinjoja koskevat sopimukset ovat osapuolten välinen yksityisoikeudellinen asia, eikä kunta voi siihen vaikuttaa.

-7. kohta: Poistettu viittaukset velvollisuuteen melualueen korvaussopimusten teon yhteydestä.

Perustelu: Mitään lakiin perustuvaa korvausvelvollisuutta ei ole, on olemassa vain tuulivoima-alan yleinen käytäntö että tuulivoimatoimija tarjoaa korvaussopimuksia myös tuulivoimaloiden lähialueen, esimerkiksi tuulivoimalan 40 dB melualueen maanomistajille.

Oheismateriaali:

- tarkastelua tuulivoimaloiden etäisyydestä asutukseen
- voimassa olevat periaatelinjaukset (kh 28.6.2021)
- Khall 19.10.2026 § 186 Pihtiputaan tuulivoimarakentamisen periaatelinjaukset

Lisätiedot

kaavoitusarkkitehti Henri Haapaniemi, p. 040 525 9577,
henri.haapaniemi@pihtipudas.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy Pihtiputaan tuulivoimarakentamisen periaatelinjausten päivityksen liitteenä olevan esityksen mukaisesti.

Käsittely

Kaavoitusarkkitehti esitteli asiaa klo 16.11-16.20. Tekninen johtaja esitteli asiaa klo 16.20-16.22.

Esittelyn jälkeen kunnanhallitus kävi keskustelua. Kokouksessa esiteltiin päivitetty liite, jossa on seuraavat muutokset:

- luku 2: Pohjavesialueiden läheisyyteen sijoittuvissa hankkeissa kiinnitetään erityistä huomiota viranomaistahojen niistä antamiin lausuntoihin.
- Luvut 3 ja 7 yhdistetty

Kunnanjohtaja antoi kokouksessa muutetun päätösesityksen: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy Pihtiputaan tuulivoimarakentamisen periaatelinjausten päivityksen oheismateriaalina olevan korjatun liitteen mukaisesti.

Pykälän liitteen otsikkoon tehtiin tekninen korjaus.

Samuli Murtoperä jätti eriävän mielipiteen: "Koska esittämäni, suositellaan 2000 metrin etäisyyttä asutukseen, ei hyväksytty periaatelinjauksiin, jätän Pihtiputaan tuulivoimarakentamisen periaatelinjausten kohdasta 1. Tuulivoimaloiden vähimmäisetäisyys asutukseen seuraavan eriävän mielipiteen:

Pihtiputaan tuulivoimarakentamisen periaatteet turvaavat hankealueen läheisyyteen joutuvia kuntalaisia mm. huomioimalla pohjavedet ja siten, että asuinrakennusten piholla tuulivoimalasta peräisin oleva melu ei saa nousta yli 40 dB. Käytännössä tämän varmistaa se, että tuulivoimalan melumallinnuksen mukainen 40dB melualue tulee olla kokonaan tuulivoimayleiskaava-alueen sisällä. Tämän lisäksi periaatteet huomioivat sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen koskien asunnon ja muun oleskelutilojen terveydellisistä olosuhteista (545/2015). Periaatteissa tuulivoimalan vähimmäisetäisyysvaatimus vakituisen ja vapaa-ajan asutukseen on oltava vähintään 1500m. Tämä on liian lyhyt, koska nykyisin rakennetaan jopa yli 300m korkeita voimaloita, joiden mm. esteettinen haitta lentoestevaloihin on merkittävä. 300m korkean voimalan siiven mitta voi olla 100m, jolloin voimalan pyyhkäisypinta-ala on 3,14 hehtaaria. Periaatteissa tulisi kiinnittää huomiota myös tuulivoimaloiden sosiaaliseen hyväksyttävyyteen, johon parhaiten voidaan vaikuttaa riittävällä etäisyydellä asutukseen. Useilla paikkakunnilla sosiaalista hyväksyttävyyttä ollaan haettu 2000 metrin etäisyydellä asutukseen ja näin tulisi tehdä myös Pihtiputaalla."

Tämän pykälän jälkeen siirryttiin pykälän 183 käsittelyyn.

Päätös

Hyväksyttiin kokouksessa annettu muutettu päätösesitys.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Valtuuston käsittelyyn 26.10.2026

Kunnanhallitus	§ 147	16.6.2025
Kunnanhallitus	§ 146	17.8.2026
Kunnanhallitus	§ 187	19.10.2026

Kannonkosken kunnan ja Saarijärven kaupungin liittyminen Pihtiputaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen

Kunnanhallitus 16.06.2025 § 147

Pihtiputaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Pihtiputaan lisäksi Karstulan, Kinnulan, Kivijärven ja Kyyjärven kunnat sekä Viitasaaren kaupunki.

Saarijärven yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Saarijärven lisäksi Kannonkosken ja Konneveden kunnat sekä Äänekosken kaupunki.

Pihtiputaan kunnalla ja Saarijärven kaupungilla on ollut vuodesta 2013 alkaen ostopalvelusopimus, jolla Saarijärvi on ostanut Pihtiputaalta maaseutuelinkeinoviranomaisen työtä ja vuonna 2015 tehty ostopalvelusopimus, jolla yhteistoiminta-alueet ovat voineet ostaa toisiltaan maaseutuelinkeinoviranomaisen työtä. Viisivuotiset sitoumukset on tehty vastavuoroisuusperiaatteella, muutoin lähinnä Pihtipudas on myynyt työpanostaan Saarijärvelle.

Saarijärvi on ilmoittanut irtisanovansa yhteistoiminta-alueen koskevan sopimuksen Kannonkosken, Konneveden ja Äänekosken kanssa tämän vuoden aikana siten, että sopimus päättyy 31.12.2026. Syynä on yhteistoiminta-alueen aktiivitehtien väheneminen sekä henkilöstön väheneminen. Tehtävien eriyttäminen vaatii tietyn määrän henkilöstöä, eikä tämä vaatimus Saarijärvellä täyty. Sopimuksen irtisanomisen jälkeen kukin sopimuskunta tekee päätöksen, mihin yhteistoiminta-alueeseen liittyy 1.1.2027 alkaen.

MTK Keski-Suomi on kutsunut Pihtiputaan ja Saarijärven yhteistoiminta-alueilla toimivat tuottajayhdistykset 7.10.2024 kokoukseen, jossa maaseutupäälliköt Markku Rimmi ja Asta Herranen olivat kertomassa yhteistoiminta-alueiden nykytilanteesta sekä yhdistymissuunnitelmista. MTK Keski-Suomi on laatinut kokouksesta muistion ja antanut siinä lausunnon asiaan. Lausunnossa todetaan, että MTK Keski-Suomi puoltaa yhdistymistä, mikäli viljelijöiden saama palvelu ja paikallisuus toteutuvat. Lausunto on tullut kuntiin.

Mahdollisesta yhdistymisestä on keskusteltu Pihtiputaan maaseutuhallinnon yhteistoimintaryhmän kokouksessa 22.10.2024. Yhteistoimintaryhmään kuuluu edustaja jokaisesta kuudesta sopimuskunnasta. Ryhmän yksimielinen kannanotto on yhdistymisen puolesta siten, että Saarijärven yhteistoiminta-alue liittyy Pihtiputaan yhteistoiminta-alueeseen.

Saarijärvi ja sopimuskunnat ovat käyneet yhdistymisneuvotteluja sekä Pihtiputaan että Laukaan kanssa. Pihtipudas on osallistunut Saarijärven viranhaltijoiden kanssa neuvotteluun 6.3.2025 ja Saarijärven,

Kannonkosken, Konneveden ja Äänekosken viranhaltijoiden kanssa 4.4.2025. Pihtipudas on neuvotteluissa kertonut halukkuudestaan yhdistymiseen siten, että Saarijärvi ja sopimuskunnat voivat liittyä Pihtiputaan yhteistoiminta-alueeseen.

Lisätiedot	Maaseutupäällikkö Asta Herranen, puh. 044 4596 835, asta.herranen@pihtipudas.fi
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää, että 1. Pihtiputaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue pysyy jatkossakin itsenäisenä. 2. Saarijärven kaupunki, Kannonkosken kunta, Konneveden kunta ja Äänekosken kaupunki voivat halutessaan liittyä Pihtiputaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen.
Käsittely	Tomi Pasanen poistui kokouksesta esteellisenä (yhteisöjäävi) klo 20.00-20.05 pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Kunnanjohtaja esitteli asiaa klo 20.00-20.03. Tämän jälkeen käytiin keskustelua.
Päätös	Hyväksyttiin 1-2.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	Ote: Maaseutupäällikkö, Saarijärven maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueiden kunnat, Pihtiputaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueiden kunnat

Kunnanhallitus 17.8.2026 § 146

Saarijärven kaupunginvaltuusto on tehnyt 27.10.2025 päätöksen irtisanoa Ruokaviraston kanssa tehdyn maksajavirastosopimuksen siten, että sopimus päättyy 31.12.2026, irtisanoa Saarijärven, Kannonkosken, Konneveden ja Äänekosken kesken solmitus maaseutuhallinnon yhteistoimintasopimuksen päättymään 31.12.2026, irtisanoa Pihtiputaan kunnan kanssa tehdyn maaseutuhallinnon ostopalvelusopimuksen päättymään 31.12.2026 ja aloittaa Pihtiputaan kunnan kanssa sopimusneuvottelut maaseutupalveluiden järjestämisestä siten, että Saarijärvi liittyisi Pihtiputaan yhteistoiminta-alueeseen 1.1.2027 lukien.

Kannonkosken kunnanvaltuusto on tehnyt 30.3.2026 päätöksen aloittaa Pihtiputaan kunnan kanssa sopimusneuvottelut maaseutupalveluiden järjestämisestä siten, että Kannonkosken kunta liittyisi Pihtiputaan yhteistoiminta-alueeseen 1.1.2027 lukien.

Konneveden kunta ja Äänekosken kaupunki ovat päättäneet aloittaa sopimusneuvottelut Laukaan kunnan kanssa.

Pihtiputaan kunta on lähettänyt 20.4.2026 kuulemiskirjeet maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen sopimuskunnille eli Karstulan, Kinnulan, Kivijärven ja Kyyjärven kunnalle sekä Viitasaaren kaupungille Kannonkosken ja Saarijärven liittymisestä Pihtiputaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen. Kuulemisessa mahdolliset kirjalliset

huomautukset on pyydetty toimittamaan 22.5.2026 mennessä. Karstulan, Kivijärven ja Kyyjärven kunnat sekä Viitasaaren kaupunki ovat lähettäneet kunnan-/kaupunginhallituksissa tekemistään päätöksistään pöytäkirjan otteet. Oteissa lausutaan, ettei kunnilla ole huomauttamista asiaan. Kinnulan kunta ei ole lausunut asiasta.

Pihtiputaan kunta on lähettänyt sopimusluonnoksen sekä alustavan talousarvioesityksen vuodelle 2027 Kannonkosken kunnalle ja Saarijärven kaupungille käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi.

Oheismateriaali:
- *sopimusluonnos*
- *kuntien maksusuudet 2027*

Lisätiedot maaseutupäällikkö Asta Herranen, p. 044 459 6835,
asta.herranen@pihtipudas.fi

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että

1. Hyväksytään Saarijärven irtisanominen Pihtiputaan ja Saarijärven ostopalvelusopimuksen osalta päättymään 31.12.2026.
2. Hyväksytään Kannonkosken ja Saarijärven liittyminen Pihtiputaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen 1.1.2027 alkaen.
3. Hyväksytään liittymissopimuksen luonnos (liitteenä).
4. Hyväksytään kunnanjohtaja ja vs. kunnansihteeri allekirjoittamaan liittymissopimus Kannonkosken kunnan ja Saarijärven kaupungin kanssa.

Käsittely Keskustelun aikana kunnanjohtaja antoi muutetun päätösehdotuksen, että asia palautetaan valmisteluun.

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanjohtajan muutetun päätösehdotuksen.

Päätös

Asia palautetaan valmisteluun.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet Tied: maaseutupäällikkö

Kunnanhallitus 19.10.2026 § 187
161/00.04.01/2025

Uuden valmistelun aikana yhteistoimintasopimusta maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen perustamisesta ja sen toimintaperiaatteista ollaan päivitetty siten, että yhteistyön pääperiaatteet ovat säilyneet samanlaisina kuin ennenkin, mutta sopimusta on muutettu siten, että se vastaa nykytilannetta. Päivityksen johdosta tarkennettu sopimus joudutaan käsittelemään kaikissa yhteistoiminta-alueen kunnissa.

Oheismateriaali:
- *sopimusluonnos*
- *kuntien maksusuudet 2027*

Lisätiedot	maaseutupäällikkö Asta Herranen, p. 044 459 6835, asta.herranen@pihtipudas.fi
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se 1. hyväksyy Saarijärven irtisanomisen Pihtiputaan ja Saarijärven ostopalvelusopimuksen osalta päättymään 31.12.2026. 2. hyväksyy Kannonkosken ja Saarijärven liittymisen Pihtiputaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen 1.1.2027 alkaen. 3. hyväksyy kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen perustamisesta ja sen toimintaperiaatteista (liitteenä). 4. hyväksyy kunnanjohtajan ja kunnansihteerin allekirjoittamaan yhteistyösopimus muiden sopijakuntien kanssa.
Käsittely	Kunnanjohtaja esitteli asiaa klo 17.46, jonka jälkeen kunnanhallitus kävi keskustelua.
Päätös	Hyväksyttiin 1–4.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	Kunnanvaltuuston käsittelyyn 26.10.2026

Kunnanhallitus

§ 188

19.10.2026

Leader Viisari ry:n hallituksen esitys toiminta-alueen kunnille lisärahoituksesta Leader-toiminnan jatkuvuuden ja vaikuttavuuden turvaamiseksi

Kunnanhallitus 19.10.2026 § 188
199/02.02.01.01/2026

Leader Viisari ry:n hallitus esittää toiminta-alueensa kunnille lisärahoitusta Leader-toiminnan jatkuvuuden ja vaikuttavuuden turvaamiseksi. Lisärahoitus esitetään jaettavaksi kuntien kesken asukaslukujen suhteessa.

Leader Viisarin osalta rahoituskausi 2023-2027 on jatkunut erittäin vilkkaana erityisesti yritysrahoituksen osalta, ja toiminnan kysyntä Leader Viisarin on kasvanut poikkeuksellisen voimakkaasti, erityisesti yritysrahoituksen osalta.

Leader-toiminnan vaikuttavuuden kannalta on olennaista, että alueen yritykset, yhdistykset ja muut toimijat saavat tukea hankkeiden valmisteluun, rahoitushakemusten tekemiseen sekä jo rahoitettujen hankkeiden toteuttamiseen ja maksatukseen. Näin alueelle osoitettu rahoitus saadaan mahdollisimman tehokkaasti paikalliseen kehittämiseen ja hankkeiden tulokset toteutuvat suunnitellusti.

Leader Viisarin rahoitus perustuu sopimukseen kauden 2023-2027 kauden Leader-rahoituksesta Maa- ja Metsätalousministeriön kanssa. Tämän myötä alueelle saadaan kaikkiaan kaudelle 5 miljoonaa euroa Leader-rahoitusta käytettäväksi paikalliseen kehittämiseen.

Rahoituksen tehokas hyödyntäminen edellyttää paikallista neuvontaa, hakemusten käsittelyä sekä rahoitettujen hankkeiden ohjausta niiden toteutuksen ja maksatuksen aikana. Näitä tehtäviä hoidetaan toimintarahalla, joka on kiinteämääräinen osuus Leader-ryhmän julkisesta rahoituskehyksestä ja se on tarkoitettu Leader-ryhmänä toimimisen kustannuksiin.

Viisarin toimintaraha on mitoitettu kahden henkilötyövuoden työpanokseen ohjelmakauden täysinä vuosina. Poikkeuksellisen suuri hakemusmäärä on kuitenkin lisännyt työmäärää merkittävästi, minkä vuoksi henkilöstöresurssien tarve on ollut budjetoitua suurempi. Hakemusten käsittelyyn käytetty aika vähentää mahdollisuuksia toimijoiden aktivointiin, ennakoivaan neuvontaan ja käynnissä olevien hankkeiden ohjaukseen.

Toimintarahan kertymä riippuu suoraan Viisarin rahoittamien hankkeiden toteutumisesta ja maksatuksista. Jokainen toteutumaton tai alitoteutunut hanke vähentää hallintoon kohdistuvaa rahoitusta, sillä toimintarahaa maksetaan Viisarin rahoittamien hankkeiden saamien maksujen mukaan.

Hallintoon tarkoitettua määrärahaa ei ole mahdollista kasvattaa kesken ohjelmakauden, vaan rahoitus on mitoitettu kahden työntekijän työpanoksen mukaisesti. Viisarin budjetti ylittyi vuosina 2024–2025 yhteensä noin 136 000 eurolla. Ylitykset johtuvat pääosin runsaan

hakemusmäärän vuoksi palkatusta lisähenkilöstöstä ja hallituksen kokouspalkkioista. Lisäksi ylimääräisiä kustannuksia on tullut päätyneiden työsuhteiden lomakorvauksista, työterveyshuollon kustannuksista sekä ohjelmistolisensseistä, joiden käyttöä on sittemmin vähennetty. Aikaisempien vuosien säästöillä on pystytty kattamaan ylityksistä noin 63 000 euroa, ja loppuvuonna 2025 toiminta on ollut pääosin talousarvion mukaista, vaikka myös aiempien vuosien velvoitteita on edelleen maksettu.

Jäljellä olevia budjettiylityksiä ei kuitenkaan pystytä kattamaan ilman henkilöstöön kohdistuvia sopeutustoimia. Tämä tarkoittaa, että jo ennestään niukat henkilöstöresurssit vähenevät edelleen loppuvuoden 2026 ja vuoden 2027 aikana. Pahimmillaan palveluja ja rahoituksen hakumahdollisuuksia joudutaan rajaamaan merkittävästi, eikä Viisari pysty hoitamaan kaikkia Leader-ryhmälle kuuluvia tehtäviä suunnitellussa laajuudessa.

Lisärahoituksen tarve loppuvuodelle 2026 on yhteensä 91 600 euroa ja siitä 31.12.2025 asukasluvun mukaisella suhteellisella osuudella Pihtiputaan kunnan osuus on 7675,95 euroa.

Oheismateriaali:

- *Kirje Viisarin alueen kunnille 2026*
- *Pihtiputaan hankkeet*
- *Leader Viisarin esittely ja Pihtiputaan kunnan osuus rahoituksessa*

Lisätiedot	Kunnansihteeri Alina Terho, alina.terho@pihtipudas.fi , 044 4596805
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus pitää Leader-toiminnan jatkuvuutta tärkeänä pienten yritysten sekä yhdistysten rahoituksen kannalta. Kunnanhallitus päättää hyväksyä Leader Viisari ry:n hallituksen esittämän lisärahoituksen, joka on Pihtiputaan kunnan osalta 7675,95 euroa edellyttäen, että kaikki toiminta-alueen kunnat ovat mukana.
Käsittely	Kunnanjohtaja esitteli asiaa klo 17.52, jonka jälkeen kunnanhallitus kävi keskustelua.
Päätös	Hyväksyttiin.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	Ote: Leader Viisari ry

Kunnanhallitus

§ 189

19.10.2026

Lausunto Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen talousarvioluonnoksesta vuodelle 2027

Kunnanhallitus 19.10.2026 § 189
185/02.00.02/2026

Äänekosken kaupunki pyytää pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueesta tehdyn kuntien välisen sopimuksen mukaisesti työllisyysalueen kuntia antamaan lausuntonsa talousarvioluonnoksesta vuodelle 2027.

Pyydämme toimittamaan lausunnon sähköpostitse Äänekosken kaupungin kirjaamoon os. kirjaamo@aanekoski.fi viimeistään 20.10.2026 klo 15.00 mennessä. Äänekosken kaupungin työllisyysaluelautakunta käsittelee talousarviota 28.10.2026 ja kaupunginhallitus 16.11.2026 sekä valtuustokäsittely on 7.12.2026.

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen talous on osa vastuukuntana toimivan Äänekosken kaupungin talousarviota, taloussuunnittelua ja kirjanpitoa. Työllisyysalue muodostaa vastuukunnan talousarviossa oman vastuualueensa, jonka tehtävänä on järjestää lakisääteiset työvoimapalvelut työllisyysalueen 13 jäsenkunnalle.

Työllisyysalueen päätösvaltaa käyttää kuntien yhteinen toimielin, työllisyysaluelautakunta. Selostus asiasta Vuoden 2027 talousarvio on valmisteltu Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen toiminnan, taloudellisen tilanteen sekä hyväksytyn työllisyysohjelman tavoitteiden pohjalta.

Talousarvion valmistelussa on huomioitu työllisyysalueen toiminnan vakiinnuttaminen, palvelujen vaikuttavuuden kehittäminen sekä jäsenkuntien kustannusvastuun hallinta.

Vuonna 2027 toiminnan strategiset painopisteet ovat vaikuttavat elinkeinot, kestävä ympäristö ja hyvä elämä. Näitä tavoitteita toteutetaan mm. vahvistamalla työn ja tekijän kohtaantoa, syventämällä työnantaja- ja yritysysteistyötä, kehittämällä työelämälähtöisiä koulutusratkaisuja sekä tukemalla alueen yritysten työvoiman saatavuutta. Samalla parannetaan palvelujen oikea aikaisuutta, vaikuttavuutta ja tiedolla johtamista sekä varmistetaan lähipalvelujen saatavuus koko työllisyysalueella.

Työllisyysohjelman keskeisiä tavoitteita vuodelle 2027 ovat työttömyysasteen alentaminen, pitkäaikaistyöttömyyden ja nuorisotyöttömyyden vähentäminen, työnantajakontaktointien lisääminen, asiakastytytyväisyyden ylläpitäminen hyvällä tasolla sekä asiakasosallisuuden vahvistaminen. Tavoitteiden toteutumista seurataan työllisyysalueen yhteisillä mittareilla.

Talousarvioesitykseen sisältyvät käyttötalous-, henkilöstö- ja rahoitusarviot sekä jäsenkuntien maksuosuudet vuodelle 2027.

Oheismateriaalit:

- Äänekosken kaupungin lausuntopyyntö kunnille
- Pöytäkirjanote Työllisyysaluelautakunta § 55 23.9.2026
- Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen talousarvioesitys 2027

Lisätiedot	Talous- ja henkilöstöjohtaja Ari-Jukka Käsmä, ari-jukka.kasma@pihtipudas.fi , 044 459 6820
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää Pihtiputaan kunnan lausuntona seuraavaa: Pihtiputaan kunnalla ei ole huomautettavaa Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen talousarvion kokonaisuuteen. Pihtiputaan kunta pyytää kiinnittämään huomioita kuntakohtaisiin kustannuksiin, joiden tulisi noudattaa toimintaan saatavia valtionosuuksia. Kuntakohtaiset kustannukset tulisi budjetoida saatujen valtionosuuksien mukaisina.
Käsittely	Kunnanjohtaja esitteli asiaa klo 17.54.
Päätös	Hyväksyttiin.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	Ote: Äänekosken kaupungin kirjaamo (20.10.2026 klo 15.00 mennessä)

Kunnanhallitus

§ 190

19.10.2026

Lausunto Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautekunnan talousarviosta vuodelle 2027 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2028-2029

Kunnanhallitus 19.10.2026 § 190
192/02.00.02/2026

Yhteistoiminta-alueen yhteinen talousarvio vuodelle 2027 on noin 2 260 000 euroa ja on noin 15 000 euroa (0,7 %) vuoden 2026 talousarviota suurempi.

Talousarvioehdotuksessa on otettu huomioon vuodelle 2027 määräaikaisten ympäristösihteerin ja valvontaeläinlääkärin tehtävien jatkaminen.

Talousarviota laadittaessa on pyritty etsimään säästöjä toimintakuluista, mutta myös lisäämään tuloja, huomioiden myös Viitasaaren kaupungin tasapainotusohjelmaan kirjattu 3 %:n taksankorotus ympäristöpalveluja koskien. Taksat päivitetään loppuvuoden kuluessa ja uudet taksat tulevat voimaan 1.1.2027.

Ympäristöpalvelujen talousarviossa ei esitetä uusia investointeja.

Pihtiputaan kunnan kustannukset vuodelle 2027 ovat 471 814 euroa. Vuoteen 2026 verrattuna muutosta on 0,1 % eli 685 euroa.

Oheismateriaali:

- *Pöytäkirjanote Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautekunta 29.9.2026 § 65*
- *Talousarvio ja -suunnitelma 2027-2029: laadintaohje ja suunnittelukehys*
- *Ympäristölautekunnan talousarvioehdotus v. 2027, ulkoiset toimintamenot ja -tulot*
- *Ympäristölautekunnan talousarvion tekstiosa vuodelle 2027*
- *Ympäristöpalveluiden kuntakohtaiset kustannukset vuodelle 2027*

Lisätiedot Kunnansihteerin Alina Terho, 04449 6805, alina.terho@pihtipudas.fi

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus toteaa, että sillä ei ole huomauttamista Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautekunnan talousarvioon vuodelle 2027 eikä taloussuunnitelmaan vuosille 2028–2029.

Käsittely Päätösehdotukseen tehtiin tekninen korjaus.

Päätös Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta; Tied: kirjanpito

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	§ 7	4.2.2025
Kunnanhallitus	§ 42	3.3.2025
Kunnanhallitus	§ 191	19.10.2026

Asiointiliikennekokeilu

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 04.02.2025 § 7

Vanhusneuvosto on lähettänyt sivistys- ja hyvinvointilautakunnalle 24.1.2025 kirjeen koskien kylillä asuvien ikäihmisten mahdollisuutta käyttää koulukuljetuksia tai sivistystoimen mahdollisuutta järjestää asiointiliikennettä kylille.

Sivistystoimen hallinnoimia koulukuljetuksia on liikennöitsijöiden kanssa tehdyn sopimuksen mukaan mahdollista käyttää, mikäli kyytiin mahtuu. Liikennöitsijä päättää perittävästä maksusta.

Koulukyydit on ajoitettu koulupäivän alkamisen ja loppumisen mukaan ja reittivalintoja määrittää esimerkiksi se, ettei oppilaan koulupäivä voi koulukyyteineen muodostua liian pitkäksi. Siten koulukyytiin voi nousta mukaan vain reitin varrelta.

Asiointiliikenne kuuluu yleishallinnon hallinnonalalle.

Lisätiedot Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Jutta Hartojoki, puh. 040 620 4611

Esittelijä Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Päätösehdotus Sivistys- ja hyvinvointilautakunta kiittää vanhusneuvostoa kirjeestä ja

1. toteaa, että koulukuljetuksia on mahdollista omakustanteisesti käyttää nykyisten reittien mukaisesti liikennöitsijän määrittämään hintaan, mikäli kyytiin mahtuu
2. asiointiliikenteen osalta lähettää asian edelleen kunnanhallitukselle.

Päätös Hyväksyttiin kohdat 1-2 päätösehdotuksen mukaisesti.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto.

Toimenpiteet Asia siirretään Pihtiputaan kunnanhallituksen käsittelyyn.
Ote: vanhusneuvosto, kunnansihteeri ja toimistosihteeri.

Kunnanhallitus 03.03.2025 § 42

Vanhusneuvosto on lähestynyt kuntaa 24.1.2025 kirjeellä koskien kylillä asuvien ikäihmisten liikkumista palvelujen pariin.

Ikäihmisten asiointiliikenne tukee ikääntyneiden itsenäistä elämää ja mahdollistaa heidän liikkumisensa paikasta toiseen arjen tarpeidensa hoitamiseksi. Tällaisia palveluja tarjoavat erilaiset julkiset ja yksityiset toimijat, jotka tarjoavat kuljetuksia lääkäriin, kauppaan, apteekkiin tai

muihin arjen toimiin. Asiointiliikenne voi olla joko säännöllistä tai tilattavaa, ja se on usein suunniteltu erityisesti ikääntyneiden tarpeita silmällä pitäen, kuten esteettömyys ja ajankohdan joustavuus.

Asiointiliikenteen tarkoituksena on helpottaa ikäihmisten elämää tarjoamalla turvallinen ja luotettava tapa liikkua. Asiointiliikenne korvaa puuttuvaa paikallisliikennettä. Näin ikäihmiset voivat säilyttää yhteytensä yhteisöön ja ylläpitää itsenäisyyttään mahdollisimman pitkään. Palvelu voi olla maksullinen tai osittain tuettu, ja sen piiriin voivat kuulua myös apuvälineet ja henkilökohtainen avustaminen tarpeen mukaan.

Tapoja, joilla asiointiliikenne voidaan järjestää ilman julkista paikallisliikennettä:

1. **Tilattavat kuljetuspalvelut:** Monilla alueilla ikäihmiset voivat tilata kuljetuksia etukäteen, esimerkiksi soittamalla tai sähköisesti. Kuljetus voi olla yksityinen taksi tai erityisesti ikäihmisille suunnattu palvelu, jossa kuljettaja voi tarvittaessa auttaa asiakasta sisään ja ulos kulkuneuvosta.
2. **Kyytejä järjestävät vapaaehtoiset:** Joillakin paikkakunnilla vapaaehtoiset tarjoavat kuljetuspalveluja ikääntyneille. Tämä voi olla osa kuntien tai järjestöjen tarjoamia tukipalveluja, joissa paikalliset asukkaat auttavat toisiaan.
3. **Kunnan järjestämät palvelut:** Pienemmissä kunnissa voi olla myös kunnan tarjoama asiointiliikenne, jossa on oma kuljetuskalusto tai yhteistyö paikallisten kuljetusyritysten kanssa. Tällöin kuljetukset voivat olla säännöllisiä, esimerkiksi kerran viikossa, tai niitä voidaan tarjota tarpeen mukaan.
4. **Yhteiskäyttöiset kuljetukset:** Toisinaan eri palveluntarjoajat voivat yhdistää resurssejaan ja järjestää yhteiskäyttöisiä kuljetuksia, joissa samalla kyydillä kuljetetaan useita ikäihmisiä eri kohteisiin. Tällöin kustannukset voivat olla alhaisemmat ja liikkuminen joustavampaa.
5. **Taksikyydit ja etuusjärjestelmät:** Joillakin alueilla voi olla käytössä erityisiä taksimatkaetuuksia ikääntyneille, jotka tekevät kuljetuspalveluista edullisempia ja helpommin saavutettavia. Esimerkiksi kunnalliset taksietuudet tai alennukset voivat tukea ikäihmisten liikkuvuutta.
6. **Erityispalvelut vammaisille ja liikuntarajoitteisille:** Paikkakunnilla, joissa on vähemmän liikennepalveluja, voidaan tarjota myös erityisiä kuljetuksia liikuntarajoitteisille ja vammaisille ikäihmisille. Nämä kuljetukset voivat sisältää apuvälineiden kuljettamista ja kuljettajien tarjoamaa tukea.

Tällaiset järjestelyt vaihtelevat alueittain, ja ne voivat olla sekä kunnallisten palvelujen että yksityisten toimijoiden tarjoamia. Tavoitteena on, että ikäihmiset saavat tarvitsemansa kuljetuspalvelut turvallisesti ja kohtuuhintaan, jotta he voivat elää itsenäisesti ja osallistua yhteisönsä toimintaan.

Pihtiputaan kunnan asiointiliikenteen käyttäjämäärä, kustannukset, tapa ja kannattavuus tulee selvittää ennen jatkotoimenpiteitä.

Vuoden 2025 talousarviossa ei ole varattu määrärahoja asiointiliikenteen järjestämiseen.

Oheismateriaali

- *Vanhusneuvoston kirje*

Lisätiedot	Kunnansihteeri Alina Terho, puh. 044 459 6805, alina.terho@pihtipudas.fi
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää teettää ulkopuolisen selvityksen, jossa selvitetään Pihtiputaan kunnan asiointiliikenteen käyttäjämäärä, kustannukset, tapa ja kannattavuus.
Käsittely	Kunnanjohtaja esitteli asiaa klo 18.59-19.00, jonka jälkeen käytiin keskustelua.
Päätös	Hyväksyttiin
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	Ote: Vanhusneuvosto, toimistos sihteeri

Kunnanhallitus 19.10.2026 § 191
27/00.01.02/2025

Pihtiputaan kunnanvaltuusto päätti 15.12.2025 § 95 varata vuoden 2026 talousarvioon asiointiliikennekokeilua varten 14 300 euron määrärahan. Kunnan järjestämä Pihtiputaan kunnan asiointiliikennekokeilu toteutettiin ajalla 5.5.2026-31.10.2026.

Kokeilu toteutettiin Pihtiputaan kunnan alueella, ja sen tarkoituksena oli tarjota erityisesti syrjäkylien asukkailla mahdollisuus asioida Pihtiputaan keskustassa. Asiointiliikennettä liikennöitiin neljällä eri reitillä kunnan eri osista Pihtiputaan keskustaan ja takaisin.

Asiointiliikenteen lippujen hinnat olivat alle 20 kilometrin yhdensuuntaiselta matkalta 5 euroa ja yli 20 kilometrin yhdensuuntaiselta matkalta 8 euroa. Lippu maksettiin suoraan kuljettajalle.

Kokeilun tavoitteena oli parantaa erityisesti oman auton käyttömahdollisuuden ulkopuolella olevien kuntalaisten saavutettavuutta ja mahdollisuuksia hoitaa pankki-, apteekki- ja kauppa-asiointeja Pihtiputaan keskustassa.

Asiointiliikennekokeilusta tiedotettiin Pihtiputaan kunnan verkkosivuilla ja sosiaalisen median kanavissa. Lisäksi kokeilusta uutisoitiin paikallisessa Kotiseudun Sanomat -lehdessä.

10.4.2026 tehdyllä hankintapäätöksellä liikennöitsijäksi reiteille valittiin HA & PA Liikenne Oy.

Käyttäjämäärä

Asiointiliikennekokeilun käyttäjämäärät jäivät koko tarkastelujakson ajan melko vähäisiksi. Toukokuun ja syyskuun 2026 välisenä aikana palvelua käytti yhteensä 69 matkustajaa. Kuukausittain matkustajia oli toukokuussa 15, kesäkuussa 15, heinäkuussa 14, elokuussa 12 ja syyskuussa 13.

Käyttäjämäärät olivat pääsääntöisesti 1-2 henkilöä reittiä kohden liikennöintipäivää kohden. Useita vuoroja ajettiin yhden matkustajan vuoksi, ja osalla matkoista palvelua käytettiin ainoastaan meno- tai paluusuuntaan. Käytetyimpiä reittejä olivat Elämäjärven, Kojolan ja Kärväsylän suunnat.

Käyttäjämäärien perusteella asiointiliikenne ei saavuttanut sellaista käyttöastetta, jota voitaisiin pitää kustannustehokkaan ja säännöllisen palvelun järjestämisen kannalta riittävänä. Kokeilu osoitti, että palvelulle on ollut yksittäisiä käyttäjiä eri puolilla kuntaa, mutta kokonaiskäyttö jäi vähäiseksi koko kokeilujakson ajan.

Vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston lausunnot

Vanhusneuvosto on käsitellyt asiaa kokouksessaan [Vanhusneuvosto 10.9.2026 § 11](#) ja [Vammaisneuvosto 3.9.2026 § 10](#).

Neuvostot nostavat lausunnoissa esiin palvelun tarpeellisuutta korostavia näkökulmia. Saadun palautteen mukaan asiointiliikenne on koettu käyttäjien keskuudessa erittäin tarpeelliseksi palveluksi erityisesti niillä alueilla, joilla julkista liikennettä ei ole tarjolla ja oman auton käyttömahdollisuudet ovat rajalliset. Puheenjohtajan vastaanottamien palautteiden perusteella palvelulla on ollut merkittävä vaikutus yksittäisten kuntalaisten mahdollisuuksiin hoitaa välttämättömiä asiointejaan.

Arvioinnissa on lisäksi todettu, että kesäaikana toteutettu kokeilu ei välttämättä anna kattavaa kuvaa asiointiliikenteen todellisesta tarpeesta. Palvelun kysynnän voidaan arvioida olevan suurempaa syys-, talvi- ja kevätkaudella, jolloin liikkumisolosuhteet ovat haastavammat ja ikääntyneiden sekä autottomien kuntalaisten liikkumismahdollisuudet korostuvat.

Palautteissa on myös kiinnitetty huomiota asiointiin varattuun aikaan, jonka on katsottu osin rajoittavan palvelun käyttöä. On tuotu esille, että asiointiliikenteen järjestämistä voitaisiin kohdentaa erityisesti pankki- ja laboratoriopalvelujen käyttöpäiviin, jolloin palvelu vastaisi paremmin kuntalaisten asiointitarpeita.

Oheismateriaali:

- *Kävijämäärät*
- *Hankintapäätös 10.4.2026*

Lisätiedot Kunnansihteeri Alina Terho, alina.terho@pihtipudas.fi, 044 459 6805

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus toteaa, että palvelun käyttö on kokeilun aikana ollut liian vähäistä toiminnan jatkamiseksi. Kunnanhallitus päättää, että asiointiliikennettä ei jatketa kokeilujakson päätyttyä.

Lisäksi kunnanhallitus toteaa, että koulukuljetusten yhteydessä muidenkin kuin koululaisten on mahdollista liikkua keskustaan ja takaisin, mikäli koulukuljetusautoissa on tilaa eikä se aiheuta muutoksia reitteihin tai aikatauluihin.

Päätös

Asian käsittely siirretään kunnanhallituksen ylimääräiseen kokoukseen 26.10.2026.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kunnanhallituksen kokoukseen 26.10.2026

Kunnanhallitus

§ 192

19.10.2026

Sopimus maanvuokrasopimuksen/ rakennustontin vuokrasopimuksen jatkamisesta

Kunnanhallitus 19.10.2026 § 192
195/10.00.02.02/2026

Pihtiputaan kunta on vuokrannut 6.8.1988 solmitun sopimuksen ja 13.1.2006 solmitun muutossopimuksen mukaan rakennustontin ST1 Suomi Oy:lle (ennen Oy Shell Ab).

Asianosainen on ilmaissut tahtonsa jatkaa alueen vuokrausta. Kunnalla ei ole esteitä vuokrasopimuksen jatkamiselle.

Alue vuokrataan ehdolla, että vuokrasopimus astuu voimaan, kun kunnanhallituksen tämän vuokrasopimuksen hyväksymistä koskeva päätös on saavuttanut lainvoiman.

Oheismateriaali

- Vuokrasopimusluonnos

Lisätiedot Kunnansihteeri Alina Terho, alina.terho@pihtipudas.fi, 044 459 6805

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää hyväksyä ST1 Suomi Oy:n kanssa neuvotellun tarkistetun vuokrasopimuksen ajalle 1.7.2028-30.6.2031.

Käsittely Kunnanjohtaja esitteli asiaa klo 17.57, jonka jälkeen kunnanhallitus kävi keskustelua.

Päätös Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet Ote: ST1 Suomi Oy;

Tied: kirjanpito

Kunnanhallitus

§ 193

19.10.2026

Määräalan myynti, Suvantoniemi 601-405-10-32

Kunnanhallitus 19.10.2026 § 193
193/10.00.02.00/2026

Maa-alueen ostotarjous

Kiinteistön omistaja on esittänyt kiinnostuksensa ostaa hänen omistamansa kiinteistön ja Alvajärven välissä olevan n. 4000 m² suuruisen maa-alueen kiinteistöstä 601-405-10-32 kunnalta 5 500 euron kauppahinnalla.

Maa-alueen tiedot

Maa-alue on voimassa olevassa Alvajärven ranta- ja kyläosayleiskaavassa maa- ja metsätalousaluetta kaavamerkintä M-1. Maa-alueella ei ole rakennusoikeutta eikä mahdollisessa kaupassa siirry kiinteistön rakennusoikeutta.

Kartalta tehdyn mittauksen mukaan maa-alueen pinta-ala on n. 3600 m². Loppuosa ranta-alueesta on mahdollisesti ns. vesijättömaata. Maa-alueen pinta-ala ja rantaan rajoittuvan rajan paikka määräytyy lohkomistoimituksessa.

Kunnalla ei ole suunnitelmia kyseisen maa-alueen käytölle.

Kunta on teettänyt metsäasiantuntijalla arvion puuston arvosta. Arvio on 3.900 (kolmetuhattayhdeksänsataa) euroa.

Lisäksi kunta on pyytänyt Maanmittauslaitokselta arviota vesijättömaan lunastamisen kustannuksista. Maanmittauslaitoksen mukaan lunastuksesta aiheutuvaa tarkkaa hintaa ei voida arvioida. Lunastuksen hintaan vaikuttaa lunastukseen käytetty työaika. Esimerkiksi mökkitontin kohdalla vesijätön lunastus maksaa keskimäärin noin 2 000 - 3 000 €. Maanmittauslaitoksen mukaan hinta vaihtelee tapauskohtaisesti. Lisäksi tulee maksaa korvaus alueen omistajalle ja mahdolliset verot. Maksamisesta vastaa lunastaja.

Oheismateriaali:

- Arvio vesijättömaan lunastuksesta
- Metsäarvio
- Esitys maa-alueen ostosta ja kartat
- kauppakirjaluonnos

Kunnansihteeri Alina Terho, alina.terho@pihtipudas.fi, 044 459 6805

Lisätiedot

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää, että

1. Pihtiputaan kunta myy kiinteistöstä 601-405-10-32 liitekartan mukaisen n. 3600 m² määräalan viereisen kiinteistön 601-405-10-14 omistajalle

7 000 euron kauppahinnalla. Ostaja maksaa kaupasta syntyneet kulut: kaupanvahvistajan palkkion, varainsiirtoveron, lainhuudatuksen, lohkomiskustannukset ym.

2. valtuuttaa kunnanjohtajan ja kunnansihteerin tekemään tarvittaessa pieniä tarkennuksia kauppakirjaan.

Päätös

Asian käsittely siirretään kunnanhallituksen ylimääräiseen kokoukseen 26.10.2026.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kunnanhallituksen käsittelyyn

Kunnanhallitus

§ 194

19.10.2026

Määräalan myynti tilasta Arvola 601-404-54-23

Kunnanhallitus 19.10.2026 § 194
194/10.00.02.00/2026

Yksityiset henkilöt ovat ilmaisseet halukkuutensa ostaa karttaliitteen mukaisen määräalan kiinteistöstä Arvola 601-404-54-23. Määräala tulee lisämaaksi heidän omistamansa Pajala 601-404-54-1 kiinteistöön. Kunnan omistaman määräalan pinta-ala on noin 620m². Määräala tarkentuu lohkomisen yhteydessä.

Myytävä määräala on Arvolan asemakaavassa korttelissa 540, osa tontista nro 5. Tontilla on kaavamerkintä T-101.

Kunnanvaltuuston päätöksen 26.1.2026 § 3 mukaisesti lisäalueiksi muuhun kuin rakentamistarkoitukseen myytävien tai vuokrattavien alueiden hinta on kaksinkertainen normaaliin myynti tai vuokrahintaan nähde.

Oheismateriaali:

- *luonnos kiinteistön määräalan kauppakirjasta*
- *Karttaliite*

Lisätiedot

Kunnansihteeri Alina Terho, alina.terho@pihtipudas.fi, 044 459 6805

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää, että

1. Pihtiputaan kunta myy kiinteistöstä 601-404-54-23 liitekartan mukaisen noin 620 m² määräalan viereisen kiinteistön 601-404-54-1 omistajille noin 1240 euron kauppahinnalla. Ostaja maksaa kaupasta syntyneet kulut: kaupanvahvistajan palkkion, varainsiirtoveron, lainhuudatuksen, lohkomiskustannukset ym.
2. valtuuttaa kunnanjohtajan ja kunnansihteerin tekemään tarvittaessa pieniä tarkennuksia kauppakirjaan

Päätös

Asian käsittely siirretään kunnanhallituksen ylimääräiseen kokoukseen 26.10.2026.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kunnanhallituksen käsittelyyn 26.10.2026

Kunnanhallitus

§ 195

19.10.2026

Äitienpäivän kunniamerkkiesitykset vuodelle 2027

Kunnanhallitus 19.10.2026 § 195
196/01.02.03/2026

Lupa- ja valvontavirasto pyytää 2.11.2026 mennessä esitykset toimialueiltaan vuoden 2027 äitienpäiväkunniamerkkien saajiksi.

Äitienpäivän kunniamerkki, Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan I luokan mitali kultaristein, myönnetään lasten ja nuorten esimerkillisestä kasvatustyöstä sekä perhe-elämän ja vanhemmuuden edistämisestä ansioituneelle. Perusteluna voi olla myös laajemman yhteisvastuullisen kasvatustehtävän toteuttaminen esimerkiksi lastensuojelu- ja perhejärjestöissä, nuoriso- ja urheilujärjestöissä tai muissa yhteiskunnallisissa järjestöissä. Kunniamerkin saajaksi voi esittää 40 vuotta täyttäneitä biologista äitiä, adoptioäitiä tai sijaisäitiä.

Ehdokkaiden tulee edustaa tasapuolisesti äitejä myös ikänsä puolesta. Lasten lukumäärä ei ole määräävä peruste palkitsemiselle. Pyrkimyksenä on, että palkittavat äidit edustavat mahdollisimman erilaisia ryhmiä, esimerkiksi ansiotyössä käyviä, yksinhuoltajia, maaseudun emäntiä jne. sekä myös eri vähemmistöryhmiä, kuten romaneja, saamelaisia ja maahanmuuttajia.

Kunnat, seurakunnat, yhdistykset ja muut yhteisöt voivat ehdottaa palkittavia äitejä. Jos omat lapset tekevät esityksiä, tulee niissä olla vähintään kaksi luotettavaa, toisistaan riippumatonta puoltavaa lausuntoa järjestöiltä tai muilta yhteisöiltä, jotka tuntevat hyvin kyseessä olevan perheen.

Ammatissaan kasvattajina toimiville äitienpäiväkunniamerkkiä ei ole tarkoitus myöntää. Vastaavaa kasvatustyötä tehneet muut hyvät kasvattajat, kuten isät, sisarukset, muut lähisukulaiset jne. palkitaan 6.12., jolloin muut valtiolliset kunniamerkit jaetaan.

Lupa- ja valvontavirasto ottaa kunniamerkkiesityksessään huomioon sekä tasapuolisen alueellisen jakauman. Sosiaali- ja terveysministeriö tekee lupa- ja valvontaviraston esitysten perusteella kunniamerkkiesityksen ritarikunnille. Kunniamerkit luovutetaan äitienpäivänä valtakunnallisessa juhlassa, jonka järjestelystä vastaa Mannerheimin Lastensuojeluliitto.

Äitienpäiväkunniamerkin hakeminen sekä äideille jaettavat mitalit ovat maksuttomia.

Esityksen tulee olla perusteltu ja esityksen tekemiseen tulee olla esitettävän henkilön lupa.

Kunniamerkkitoimikunta

Kunnanhallitus on asettanut kokouksessaan 5.10.2026 § 180 kunniamerkkitoimikunnan valmistelemaan kunniamerkkihakemukset kunnanhallitukselle päätöksentekoa varten.

Kunniamerkkitoimikunta on kokoontunut 9.10.2026 ja käsitellyt vuoden 2027 haettavaa äitienpäivä kunniamerkkiä.

Oheismateriaali:

- [Tiedote 3.9.2026, On aika hakea äitienpäiväkunniamerkkiä – ehdotukset tehtävä viimeistään 2.11.](#)
- *kunniamerkkitoimikunnan pöytäkirja 9.10.2026*

Lisätiedot	Kunnansihteeri Alina Terho, 044 459 6805, alina.terho@pihtipudas.fi ; toimistosihteeri Katja Halla-aho, 040 173 6804, katja.halla-aho@pihtipudas.fi
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus laatii ehdotuksensa äitienpäiväkunniamerkkien saajista kunniamerkkitoimikunnan lausunnon huomioiden.
Käsittely	Kunniamerkkitoimikunnan puheenjohtaja esitteli asiaa klo 18.00-18.01, jonka jälkeen kunnanhallitus kävi keskustelua.
Päätös	Hyväksyttiin.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	Kunniamerkkiesitykset allekirjoitettuna kirjepostilla viimeistään 2.11.2026 Lupa- ja valvontavirastoon

Kunnanhallitus

§ 196

19.10.2026

Kunnanvaltuuston päätösten laillisuus ja täytäntöönpano /28.9.2026

Kunnanhallitus 19.10.2026 § 196
51/00.01.02/2026

Kuntalain 93 § mukaan kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat lukuun ottamatta asioita, jotka koskevat valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä taikka jotka 35 §:ssä tarkoitettu tilapäinen valiokunta tai 121 §:ssä tarkoitettu tarkastuslautakunta on valmistellut.

Kunnanhallituksen on ennen valtuuston päätösten täytäntöönpanoa valvottava päätösten laillisuutta. Kuntalain 96 § mukaan jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka että valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi.

Kunnanhallitus voi tarpeen mukaan antaa täytäntöönpanoa varten määräyksiä ja ohjeita, jotka täytäntöönpanotoimenpiteet suorittavan toimielimen ja viranhaltijan on otettava huomioon.

Kunnanvaltuuston 28.9.2026 pidetyn kokouksen päätökset:

- 47 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 48 § Pöytäkirjantarkastajien valinta
- 49 § Lisämääräraha Lapinmäentie 5 teollisuushallin korjaukseen
- 50 § Kuntapaikkojen määrä oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja/tai kiintiöpakolaisille ja/tai kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville vuonna 2027
- 51 § Pihtiputaan tuulivoimarakentamisen periaatelinjausten päivitys
- 52 § Eropyyntö varavaltuutetun sekä sivistys- ja hyvinvointilautakunnan ja teknisen lautakunnan varajäsenen tehtävästä
- 53 § Muut asiat

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus toteaa, että kunnanvaltuuston kokouksen 28.9.2026 päätökset 47 - 53 §:t ovat lainmukaisia ja päättää panna ne täytäntöön, kun ne ovat lainvoimaisia.

Päätös

Asian käsittely siirretään kunnanhallituksen ylimääräiseen kokoukseen 26.10.2026.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

- - -

Kunnanhallitus

§ 197

19.10.2026

Lautakuntien pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset

Kunnanhallitus 19.10.2026 § 197

Kuntalain 92 § mukaan kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja ja hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa kuntalain 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä.

Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa:

- 1) lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita;
- 2) yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita;
- 3) 51 §:ssä tarkoitetulle kuntien yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset kunnat niin sopivat.

Hallintosäännön 45 § mukaan asian ottamisesta kunnanhallituksen käsiteltäväksi voi päättää kunnanhallituksen puheenjohtaja ja kunnanjohtaja.

Lautakuntien pöytäkirjat**Sivistys- ja hyvinvointilautakunta**

- [Pöytäkirja 7/2026](#), 6.10.2026
 - Ote § 61, Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan talousarvio vuodelle 2027 ja taloussuunnitelma vuosille 2028-2029

Tekninen lautakunta

- [Pöytäkirja 8/2026](#), 7.10.2026
 - Ote § 57, Kunnan ylläpitämän liikunta- ja ulkoilukohdeverkoston hyväksyminen
 - Ote § 58, Teknisen toimen talousarvio, henkilöstö- ja koulutussuunnitelma sekä investointiohjelma vuodelle 2027 ja suunnitelma vuosille 2028-2029
 - Ote § 59, Tekninen lautakunta / Riskienhallinnan arviointi vuodelle 2027
 - Ote § 60, Pihtiputaan kunnan laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2026-2029 / Tekninen

Tarkastuslautakunta

- [Pöytäkirjan ote 8.10.2026 § 30](#), Vastuullisen tilintarkastajan vaihtuminen

Viranhaltijapäätökset**Kunnanjohtaja**

- 7.10.2026 § 11, Etuosto-oikeuden käyttämättä jättäminen 9/2026

Kunnansihteeri

- [6.10.2026 § 16](#), Tonttivaraus

Talous- ja henkilöstöjohtaja

Maaseutupäällikkö

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee pöytäkirjat sekä viranhaltijapäätökset tiedoksi ja päättää, ettei niiden ottokelpoisia päätöksiä oteta kuntalain 92 §:n perusteella kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös

Asian käsittely siirretään kunnanhallituksen ylimääräiseen kokoukseen 26.10.2026.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kunnanhallitus

§ 198

19.10.2026

Tiedoksi menevät asiat

Kunnanhallitus 19.10.2026 § 198

Kunnanhallitukselle tiedoksi:

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta

- [Pöytäkirja 6/2026](#), 29.9.2026

Viitasaaren kaupunginvaltuusto

- [Ote pöytäkirjasta 5.10.2026 § 71](#), Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunnan uuden jäsenen valinnan vahvistaminen valtuustokaudelle 2025-2029

Sydän-Suomen jätelautakunta

- [Pöytäkirja 5/2026](#), 29.9.2026

Keski-Suomen hyvinvointialue

- [Aluehallituksen pöytäkirja 14/2026](#), 29.9.2026
- [Aluehallituksen pöytäkirja 15/2026](#), 6.10.2026
- [Aluevaltuuston pöytäkirja 4/2026](#), 29.9.2026

Sisä-Suomen poliisilaitos

- Poliisin neuvottelukunnan pöytäkirja 2/2026, 1.10.2026

Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä

- [Hallituksen pöytäkirja 9/2026](#), 24.9.2026

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee asiat tiedoksi.

Päätös

Asian käsittely siirretään kunnanhallituksen ylimääräiseen kokoukseen 26.10.2026.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 181, § 182, § 183, § 184, § 185, § 186, § 187, § 188, § 189, § 190, § 191, § 193, § 194, § 195, § 196, § 197, § 198

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 192**OIKAISUVAATIMUSOHJEET**

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana. Paperinen oikaisuvaatimuskirjelmä on toimitettava Pihtiputaan kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kun käytetään tavallista sähköistä tiedoksiantoa, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Kirjeitse tapahtuvan tiedoksiannon kohdalla asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Kunnanhallitus

Kirjaamon yhteystiedot:

Sähköpostiosoite: pihtiputaan.kunta@pihtipudas.fi
Puhelinnumero: 014 459 6800 (vaihe)
Postiosoite: Keskustie 9, 44800 Pihtipudas
Käyntiosoite: Keskustie 9, 44800 Pihtipudas

Kunnanviraston aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9–15.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöksiä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Pihtiputaan kunnan kirjaamosta

Pöytäkirja on Pihtiputaan kunnan verkkosivuilla 23.10.2026 viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaiselle lähetettäviin oikaisuvaatimusohjeisiin merkitään lähettämispäivä.

This document contains 63 pages before this page

Dokumentet inneholder 63 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 63 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 63 sider før denne side

Detta dokument innehåller 63 sidor före denna sida

Alina Sofia Terho

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Pihtiputaan kunta

88e699ca-2e68-4256-9e74-57285a3bc40e - 2026-10-20 09:49:31 UTC +03:00

BankID / MobileID - d831ab27-af68-4c81-be5c-d8695d9b6f00 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

MIIA HELENA KRISTIINA HIIRONEN

3555572d-4aeb-4b1a-910c-1d14202f14aa - 2026-10-20 09:51:16 UTC +03:00

BankID / MobileID - 78cace6e-3198-4ed1-814b-5f89025be028 - FI

Onni Henrik Nykänen

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Pihtiputaan kunta

ba1e25eb-c223-449c-a418-12e951b4a7ba - 2026-10-20 11:01:19 UTC +03:00

BankID / MobileID - b531a5ed-9c31-46f5-b0d7-c3e8a8c38d8a - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

TOMI PETTERI PASANEN

d80eff15-bcc9-4ad6-983d-a8caceddd516 - 2026-10-20 11:37:21 UTC +03:00

BankID / MobileID - 35f95a4a-aa55-49ba-8634-b8659c9b5db8 - FI

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firimateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende